

AUSTRALIË

Studie verwezenlijkt ter gelegenheid
van de gezamenlijke economische zending
onder het voorzitterschap van
ZKH Prins Filip
van 16 tot 27 november 2012

agentschap voor
buitenlandse handel

VOORWOORD

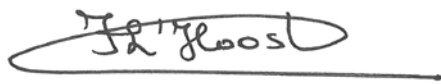
“Ben je gekomen omdat je gelooft dat jouw vrijheid met die van mij verbonden is?... Laten we dan samenwerken” luidt een zegswijze van de Australische Aboriginals. In het licht van de economische actualiteit van het land is deze uitspraak een perfecte illustratie van de positie van Australië op het internationale toneel. Terwijl de Europese Unie een van de zwaarste crisissen uit haar bestaan doormaakt en de groeivoorzichten voor 2012 er zeer bleek uitzien, kent Australië een periode van economische stabiliteit.

Het land is het enige lid van de OESO dat tijdens de crisis van 2008 en 2009 niet in een recessie terecht kwam. Vaak wordt daarvoor verwezen naar de betrouwbaarheid van het bankensysteem, maar het is vooral de toename van de grondstoffenhandel vanuit het land die aan de basis lag van die trend. In tal van sectoren staat de Australische economie aan de top op het vlak van technologie. Een economische zending naar Australië biedt dan ook heel wat mogelijkheden voor partnerschappen in diverse sectoren.

Ondanks de goede economische toestand in Australië zouden bepaalde factoren op lange termijn de economische groei van het land kunnen aantasten. De economische ontwikkeling verloopt immers ongelijk en is voornamelijk voelbaar in de mijnregio's, die een aanzienlijk aandeel van het BBP voor hun rekening nemen. De sector van de ontginning van natuurlijke rijkdommen bekleedt ook een dominante positie in de organisatie van de productiefactoren van het land. Vanwege de volatiliteit van de grondstoffenprijzen op de internationale markten is een snelle daling van de inkomsten uit die export mogelijk, wat bijzonder nadelig zou zijn voor de Australische economie.

Het is in deze context dat het Agentschap voor Buitenlandse Handel, in samenwerking met zijn gewestelijke partners “Flanders Investment and Trade”, “Brussel Invest & Export” en het “Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers” deze Prinselijke zending organiseert die, daarvan zijn we overtuigd, voor onze bedrijven de kans bij uitstek zal zijn om blijk te geven van hun knowhow zodat ze al hun troeven op de Australische markt zullen kunnen uitspelen.

We wensen u veel plezier bij het lezen van deze studie die de eerste stap vormt op weg naar Australië.

Fabienne L'Hoost
Adjunct-directeur-generaal

Marc Bogaerts
Directeur-generaal

EXECUTIVE SUMMARY

Terwijl de economische vooruitzichten van de Europese Unie voor de Belgische ondernemingen er weinig bemoedigend uitzien, lijkt Australië in tal van opzichten over sterke troeven te beschikken om onze exportondernemingen te kunnen overtuigen. Australië heeft de 19e grootste economie ter wereld en die economie is ook een van de meest open economieën voor export en buitenlandse investeringen. Het land wordt dan ook vaak voorgesteld als een oase van rust in de regio Azië-Stille Oceaan die al door tal van crisissen getroffen werd.

Ook het macro-economische beheer van het land is voorbeeldig. De inflatie is onder controle en de overheidsschuld is, met 26,8 % van het BBP, bijzonder laag. Dankzij de gezonde economische situatie, toe te schrijven aan het doeltreffende beheer van de mijnvoorraden, is het land de economische crisis van 2008 en 2009 doorgekomen zonder een daling van zijn BBP op te tekenen, wat uitzonderlijk is voor de ontwikkelde economieën. Ondanks de recente overstromingen die het land begin 2011 troffen, is de economische groei duurzaam gebleken.

Australië is een reus op de wereldmarkt van de natuurlijke rijkdommen. Het land herbergt immers 38 % van de wereldvoorraden nikkel, 38 % van het uranium, 33 % van het lood, 28 % van het zink en 25 % van de bruinkool. Vooral de steenkool- en ijzerertsvoorraden maken van Australië een van de sleutelactoren in die sector. Dankzij de prijsstijgingen van beide producten hebben de mijnondernemingen aanzienlijke winsten geboekt die moeten worden geherinvesteerd. Om die middelen opnieuw in de economie te pompen, heeft de Australische regering onlangs een heffing op de grote winsten uit de verkoop van natuurlijke rijkdommen ingevoerd. De impact van die heffing op de mijnindustrie is echter nog onzeker.

Als 6e grootste land ter wereld wordt Australië geconfronteerd met een logistieke uitdaging van jewelste. Om het hoofd te bieden aan de toename van de internationale handel die zal voortvloeien

uit de nauwere handelsbetrekkingen met Azië moet het land absoluut zijn transportinfrastructuur moderniseren. Zowel op het vlak van de maritieme handel (die het leeuwendeel van de internationale handel voor zich neemt) als wat het transport via de lucht, over de weg en over het spoor betreft, heeft de Australische regering ambitieuze actieplannen voor de toekomst opgesteld. Gelet op de Belgische expertise in dit domein twijfelt niemand eraan dat de sector heel wat te bieden heeft voor onze ondernemingen.

Australië biedt, tot slot, ook heel wat mogelijkheden voor Belgische ondernemingen die actief zijn in de gezondheidssector. Zowel inzake farmaceutische producten als gezondheidszorg of medische apparatuur zijn de groeivoorzichten zeer veelbelovend. Ook de recente hervormingen die de regering doorvoerde om het terugbetalingssysteem naar nieuwe geneesmiddelen uit te breiden, bieden onze ondernemingen tal van afzetmogelijkheden. Gelet op het statuut van netto-invoerder van het land en de reputatie van de Belgische ondernemingen in de gezondheidssector en de sector van de biotechnologie (zie in dat verband http://www.abh-ace.be/nl/binaries/BIOTECH_WEB_tcm448-131446.pdf) lijkt het niet de minste twijfel dat onze ondernemingen hun hoogtechnologische know-how ten dienste kunnen stellen van hun Australische partners.

Na een stand van zaken van de huidige macro-economische toestand in Australië geeft deze studie een sectorale analyse van het land, waarbij we ons zullen toespitsen op drie zeer dynamische domeinen. We zullen in detail ingaan op de mijnsector, de sector van transport en logistiek en de gezondheidssector. Daarna volgt een analyse van recente Belgische succesverhalen in

Australië, alvorens af te sluiten met een hoofdstuk over de zeden en gewoonten die in de Australische zakenwereld gangbaar zijn.

INHOUD

1 ALGEMENE GEGEVENS	9
2 ECONOMISCHE GEGEVENS	13
2.1 KERNINDICATOREN	14
2.1.1 BBP	14
2.1.2 INFLATIE	20
2.1.3 WISSELKOERS	22
2.2 BUITENLANDSE HANDEL	24
2.2.1 HANDELSBETREKKINGEN OP WERELDVLAKE	24
2.2.2 HANDELSBETREKKINGEN MET BELGIË	27
2.3 DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN	30
2.4 RISICOBEOORDELING	32
2.4.1 RISICOBEOORDELING DOOR DE NATIONALE DELCREDEREDIENST	32
2.4.2 ANDERE RISICO-INDICATOREN	33
3 SECTORALE BENADERING	35
3.1 MIJNEN	36
3.2 TRANSPORT EN LOGISTIEK	38
3.3 GEZONDHEIDSZORG	42
4 RECENTE SUCCESVERHALEN	45
5 GEDRAGSCODE	49
6 NUTTIGE ADRESSEN	53
6.1 IN BELGIË	54
6.2 IN AUSTRALIË	55
6.3 NUTTIGE WEBSITES	57
7 BRONNEN	59

ALGEMENE GEGEVENS

- » Australië is een federale parlementaire democratie, bestaande uit 6 staten en 2 territoria (het Australisch Hoofdstedelijk Territorium en het Noordelijk Territorium). De grondwet van het land dateert uit 1901, het jaar waarin het Gemenebest Australië stopte een kolonie van het Verenigd Koninkrijk te zijn. Het staatshoofd is echter koningin Elisabeth II van Engeland gebleven. Canberra is de hoofdstad van Australië.
 - » Het Australische bevolkingscijfer is van gemiddelde omvang en groeit: 22,0 miljoen inwoners volgens de ramingen uit 2011 (de bevolking zou in 2012 met 1,126 % moeten toenemen), waarvan 89 % in een stedelijk gebied woont. De dichtstbevolkte steden zijn Sydney (4,4 miljoen inwoners), Melbourne (3,8 miljoen), Brisbane (1,9 miljoen), Perth (1,6 miljoen) en Canberra (384.000 inwoners).
 - De levensverwachting ligt hoog: 79,5 jaar voor de mannen en 84,5 jaar voor de vrouwen.
 - De Australische bevolking bestaat voor 50 % uit vrouwen en voor 50 % uit mannen.
 - De bevolking bestaat voor 92 % uit blanken. Aziaten vertegenwoordigen 7 % van de bevolking. De groep die bestaat uit Aboriginals en andere bevolkingsgroepen vertegenwoordigt 1 % van de bevolking.
 - De meeste Australiërs die een religie aanhangen zijn protestant (27,4 % van de bevolking, voornamelijk anglicanen). 25,8 % van de bevolking is katholiek, 2,7 % is orthodox en 7,9 % hangt andere christelijke stromingen aan. Boeddhisten en moslims vertegenwoordigen respectievelijk 2,1 % en 1,7 % van de bevolking. 2,4 % van de Australiërs hangt een andere religie aan en tijdens de jongste peiling heeft 30 % van de bevolking geen specifieke religie opgegeven.
 - De bevolking is geconcentreerd aan de oostkust en in mindere mate aan de westkust. In het centrum van het land ligt de bevolkingsdichtheid bijzonder laag.
 - » De oppervlakte van Australië bedraagt 7.741.220 km², waarmee het het 6^e grootste land ter wereld is (253 maal België). 52,8 % van het grondgebied bestaat uit landbouwgrond.
 - » De officiële taal is het Engels. Chinees is de moedertaal van 2,5 % van de bevolking, terwijl 1,6 % van de Australiërs het Italiaans als moedertaal heeft. Een klein deel van de bevolking spreekt Grieks, Arabisch of Vietnamees (respectievelijk 1,3 %, 1,2 % en 1,0 %).
 - » Het land beschikt over heel wat natuurlijke rijkdommen: bauxiet, steenkool, ijzererts, koper, tin, goud, zilver, uranium, nikkel, tungsteen, zeldzame aardelementen, mineraal zand, lood, zink, diamant, aardgas en aardolie.
 - » Het Australische klimaat is droog of halfdroog. Het zuiden en het oosten van het land kennen een gematigd klimaat, terwijl het noorden gekenmerkt wordt door een tropisch klimaat. In Sydney schommelt de temperatuur in november meestal tussen 15 en 24 °C, net als aan de westkust. In die periode regent het meestal weinig.
- De nationale munt is de Australische dollar (AUD), d.i. 100 cent. Op 21 september 2012 was 1 AUD 0,81 EUR waard. De prijs van de Big Mac (door het weekblad The Economist gebruikt om een beeld te geven van de koopkracht van de diverse deviezen) bedroeg in 2011 gemiddeld 4,94 USD, tegenover 4,43 USD in de eurozone, wat betekent dat de koopkracht van een dollar in Australië iets lager is dan in de eurozone.

ECONOMISCHE GEGEVENS

2.1 KERNINDICATOREN

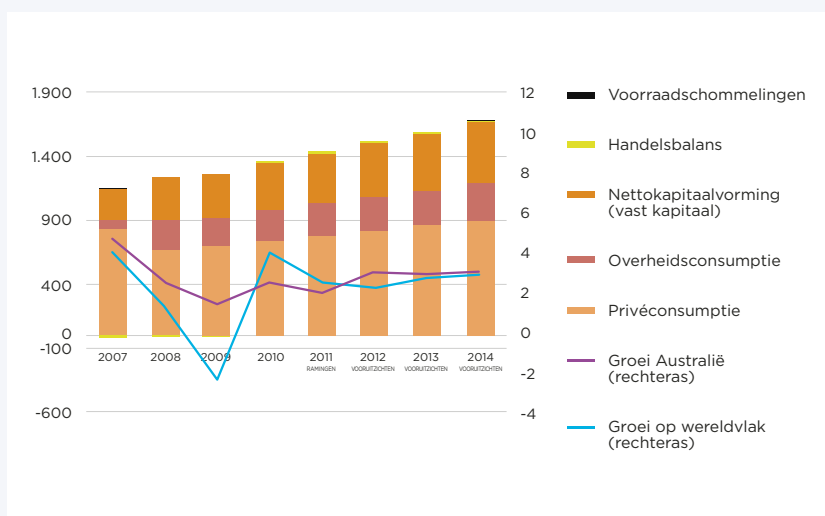
2.1.1. BBP

BBP in volume

In 2011 bedroeg het nominaal bruto binnenlands product 1.487,2 miljard USD. Het BBP per hoofd van de bevolking in koopkrachtpariteit bedroeg dan weer 40.831 USD. Op basis van de momenteel beschikbare ramingen zou in 2012 het BBP 1.553 miljard USD moeten bedragen, terwijl het BBP per hoofd van de bevolking in koopkrachtpariteit 42.670 USD zou bedragen. Volgens de meest recente berekeningen van de Australische overheid zou het reële BBP van het land in 2012 met 3 % moeten stijgen. Recent werden de groeivoorzichten naar beneden herzien. Die meer bescheiden vooruitzichten worden voornamelijk toegeschreven aan de opwaardering van de Australische dollar en de dalende binnenlandse vraag. De groei is er daarom niet minder behoorlijk om in vergelijking met die in de Europese Unie en België.

Australië is op verschillende vlakken een van de goede leerlingen binnen de OESO. Terwijl de meeste van die economieën nog herstellen van de economische crisis van 2008 en 2009 kan Australië prat gaan op economische fundamenteën die tot de gezondste ter wereld behoren. Australië is immers de enige ontwikkelde economie die in 2009 geen recessie optekende. Terwijl de politieke, budgettaire en monetaire crisis de groei in de Europese Unie tot nul herleidde, registreerde Australië in 2011 een groei van 2 %. Ook de vooruit-

BBP IN VOLUME (MILJARD COURANTE USD) EN GROEI VAN HET REËLE BBP, IN %

Bron: EIU

zichten zijn gunstig en het BBP van het land zou tussen 2011 en 2012 met 3 % moeten stijgen.

Er zijn veel factoren om de goede gezondheid van de Australische economie te verklaren. De economische ontwikkeling in de hele Aziatische zone en meer bepaald in Zuidoost-Azië is een van de verklaringen voor de Australische groei. Terwijl de vooruitzichten op korte en middellange termijn voor de Europese Unie er minder gunstig uitzien, kan Australië op zijn Aziatische partners rekenen om zijn producten te kopen.

Het is vooral dankzij de handel in natuurlijke rijkdommen dat het land zijn groei heeft kunnen aanhouden. Tussen 2000 en 2011 steeg de prijs van de door Australië uitgevoerde grondstoffen snel. In die periode ging de prijs van de metrische ton steenkool van 26,3 USD naar 120,94 USD, een vermenigvuldiging met factor 4,6. Ook de prijsstijging van ijzererts oogt spectaculair. De metrische ton watervrij ijzererts was in 2011 reeds 167,75 USD waard, terwijl dat in 2006 nog slechts 69,33 USD was. De stijging van de grondstofprijzen, voornamelijk als gevolg van de opkomende groei-

landen in Azië, was een zegen voor de Australische economie. Het afgelopen decennium zijn de ruilvoeten er aanzienlijk op vooruitgegaan.

Dankzij onder meer die uitvoerinkomsten heeft Australië zijn overheidsfinanciën op orde kunnen houden. Sinds 1999 lag de overheidsschuld lager dan 30 % van het BBP. Ook het overheidstekort is onder controle. Nadat in 2009 het grootste begrotingstekort in meer dan 10 jaar werd opgetekend (-4,1 % van het BBP) heeft het land snel maatregelen genomen om zijn overheidsfinanciën opnieuw in evenwicht te krijgen. In 2013 zou het tekort verdwenen moeten zijn. Daartoe heeft de Australische regering de uitgaven voor defensie en buitenlandse hulp verminderd, waarbij ook werd teruggekomen op de gedane belofte om de vennootschapsbelasting te verlagen.

De Aziatische buurlanden vormen niet enkel afzetmarkten voor de Aus-

tralische uitvoer van grondstoffen. De economische banden met de Nieuw-Zeelandse buur, maar vooral met China, Japan en India, zijn bijzonder gunstig voor het land. China en Japan zijn immers de twee belangrijkste handelspartners van Australië en de banden tussen beide partijen zouden nog nauwer moeten worden. Australië wil, ondanks de vertraging van de Doha-onderhandelingen in de Wereldhandelsorganisatie, op het vlak van vrijhandel snel resultaten boeken en gaat op bilaterale wijze voort met de liberalisering van zijn handel. Daarvoor heeft het land vrijhandelsakkoorden gesloten met Chili, Nieuw-Zeeland, Singapore, Thailand en de Verenigde Staten. Momenteel wordt er onderhandeld over akkoorden met de ASEAN, China, de Gulf Cooperation Council, Japan en Maleisië. Australië is ook een van de voortrekkers van het "Trans Pacific Partnership", een vrijhandelsverdrag dat de economieën van de regio Azië-Stille Oceaan wil integreren.

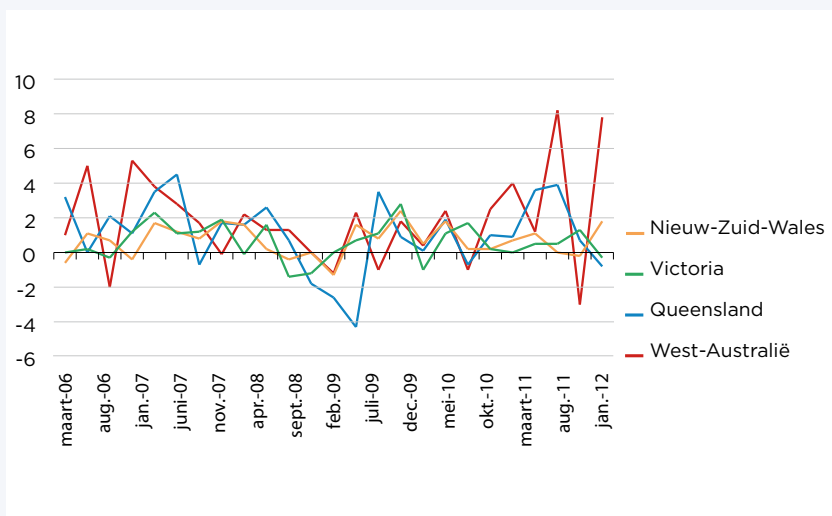
Al deze factoren maken van Australië een bijzonder aantrekkelijk land voor Belgische ondernemingen, zowel wat de export betreft als wat directe buitenlandse investeringen aangaat. Het land bekleedt de 15e plaats op de wereldranglijst voor de vlotheid waarmee er zaken kunnen worden gedaan. De termijn die nodig is om er een activiteit op te starten is een van de kortste ter wereld, terwijl ook de makkelijke toegang tot krediet, de goede naleving van overeenkomsten en het gemak waarmee de internationale handel in het land verloopt allemaal troeven voor het land zijn.

Toch is het niet allemaal rozengeur en maneschijn voor de Australische economie. De samengevoegde groeicijfers verbergen immers enigszins de aanzienlijke schommelingen in de prestaties van de verschillende sectoren van het land.

GROEI VAN DE VRAAG PER AUSTRALISCHE STAAT, IN %, JAAR NA JAAR,
MET SEIZOENSCORRECTIE

Bron: Australian Bureau of Statistics

De vraag in de staten West-Australië en Victoria is sinds oktober 2011 gestaag blijven stijgen. In Nieuw-Zuid-Wales en Queensland werd echter weinig vooruitgang geboekt. De groei van de mijnindustrie en de uitvoer vanuit die sector vormen ook een probleem voor de andere Australische exportindustrieën. Door de prijsstijgingen van de mijnproducten nam de Australische dollar immers in waarde toe. De prijzen van de producten die door de andere industrieën worden uitgevoerd, zijn dus ook gestegen waardoor de Australische productie aan concurrentiekracht moest inboeten. Ook de gevolgen van de overstromingen die het land eind 2010 en begin 2011 troffen, zijn zichtbaar in de bovenstaande grafiek. Tijdens het derde kwartaal van 2011 vertraagde de economische groei in het noordoosten van het land (en voornamelijk in de staat Queensland). In Queensland moest 3/4 van de mij-

nen zijn activiteiten immers stilleggen, wat leidde tot prijsstijgingen voor steenkool en staal op de wereldmarkten.

De regering, die zich bewust is van de verstoorde evenwichten die worden teweeggebracht door de mijnindustrie, legde de sector in juli 2012 een heffing op, de "mineral resources rent tax". Die nieuwe belasting, die zwaar onder vuur kwam te liggen vanuit de getroffen industrieën, is een heffing van 30 % voor de ondernemingen die actief zijn in de steenkool- en ijzerertsontginning.

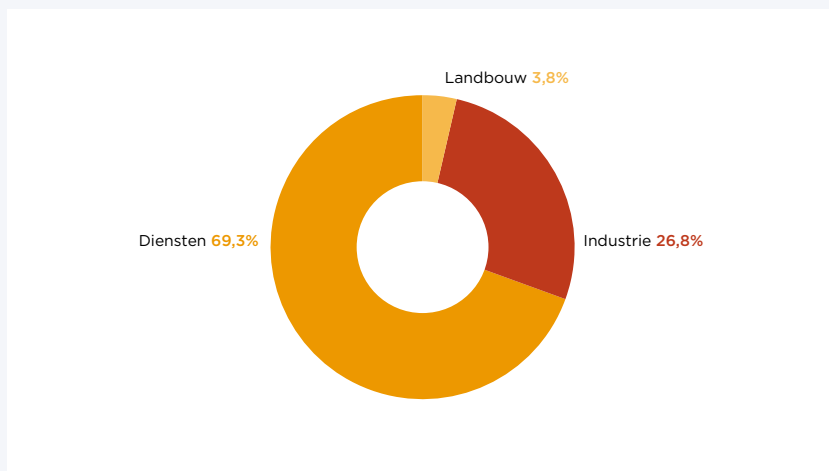

"Core inflation is a bit above two per cent. The financial system is sound. Our government is one among only a small number rated AAA, with manageable debt. We have received a truly enormous boost in national income courtesy of the high terms of trade. This, in turn, has engendered one of the biggest resource investment upswings in our history, which will see business capital spending rise by another 2 percentage points of GDP over 2012/13, to reach a 50-year high."

Glenn Stevens, Gouverneur van de Reserve Bank of Australia, juni 2012

Sectorale samenstelling van het BBP

SECTORALE SAMENSTELLING VAN HET BBP IN 2011, IN %

Bron: EIU

Primaire sector

Deze sector groepeerde alle activiteiten voor de exploitatie van natuurlijke rijkdommen zoals de landbouw, de visvangst, de bosbouw, de mijnbouw en andere ontginningen.

Het aandeel van de landbouw in de Australische economie neemt al een aantal jaren gestaag af. Toch blijft de sector er relatief belangrijk in vergelijking met andere ontwikkelde OESO-economieën. Met 3,8 % van het BBP was de sector in 2011 vijfmaal groter dan de Belgische landbouwsector. De voornaamste bronnen van inkomsten voor de sector waren in 2009 inheems rundsvlees (6,3 miljard USD aan productie), koemelk (2,8 miljard) en graan (2,8 miljard). Graan is ook het landbouwproduct dat Australië het meest uitvoert. In 2009 werd 17,5 miljoen ton graan geëxporteerd.

Australië is ook een belangrijke producent van kikkererwten, lupine, wol, schapenvlees en gerst. Voor al die producten samen is het de tweede grootste producent ter wereld. De Australische productie van (paarden) bonen (5e plaats wereldranglijst) en die van rundsvlees (6e plaats) vertegenwoordigen een aanzienlijk aandeel in het aanbod op wereldvlak. De bosrijdommen bevinden zich aan de noordelijke en oostelijke kusten. Volgens de jongste gegevens van de Food and Agriculture Organisation uit 2005 verschaft de bosrijverheid werk aan 113.000 voltijdse equivalenten.

Ook de aquatische rijkdommen van het land zijn aanzienlijk. Sinds de jaren '50 steeg de productie van de visserijsector met 634 % om in 2010 uit te komen op 243.126 ton.

Naast de prominente positie in de landbouwsector is Australië op wereldvlak vooral een reus op het vlak van mijnontginning. Die sector vertegenwoordigt immers 8 % van het Australische BBP. De Australische bodem bevat 38 % van de wereldvoorraden nikkel, 38 % van het uranium, 33 % van het lood, 28 % van het zink en 25 % van de bruinkool. Het land bezit ook grote reserves zilver, diamant, ijzer en goud. De twee grootste uitvoersectoren van het land zijn die van steenkool en ijzererts. De verkoop van beide producten steeg de jongste jaren sterk in waarde, deels als gevolg van de prijsstijgingen voor de grondstoffen. De Australische mijnindustrie is dan ook de sector die tussen 2010 en 2011 de beste cijfers kon voorleggen, met een stijging van de inkomsten van 32,4 %.

Secundaire sector

Met de "secundaire sector" bedoelen we alle activiteiten die als einddoel hebben een natuurlijke grondstof tot een afgewerkt product te verwerken. Dit omvat dus tal van vormen van industrie, maar ook sectoren zoals de bouwsector.

De industrie vertegenwoordigt meer dan een kwart van het Australische BBP. De twee belangrijkste sectoren zijn de mijnindustrie en de verwerking van de industrie (voornamelijk de verwerking van voedingsproducten en dranken, alsook tabaksproducten).

De mijnindustrie is de drijvende kracht achter de Australische groei. Tussen 2009-2010 en 2010-2011 stegen de winsten in de sector met 69,9 %. De inkomsten stegen tijdens dezelfde periode met 53,7 miljard USD, een toe-

name met 32,4 %. Dit segment van de economie vertegenwoordigt 25,1 % van alle industriële inkomsten van het land en 13,6 % van de toegevoegde waarde die de sector in de periode 2010-2011 creëerde. Tussen 1998 en 2009 groeide de mijnindustrie jaarlijks met gemiddeld 3,0 %, een gevolg van de prijsstijgingen van de grondstoffen in dezelfde periode.

De verwerkende industrie vertegenwoordigt 14,3 % van de totale inkomsten van de secundaire sector in Australië en 10,9 % van de toegevoegde waarde die de secundaire sector in 2010 produceerde. Hoewel deze activiteitensector in absolute waarde belangrijk is, heeft hij de jongste tien jaar toch veeleer bescheiden groeicijfers laten optekenen. Het gemiddelde groeipercentage tussen 1998 en 2009 bedroeg slechts 0,8 %. De groei in absolute cijfers verhuut echter de relatieve achteruitgang van de Australische verwerkende industrie. Terwijl de sector in 1998 nog verantwoordelijk was voor 11,25 % van de totale inkomsten van de Australische secundaire sector, was dit aandeel in 2011 afgenomen tot 8,41 %.

De sterkste groeicijfers werden opgetekend door de bouwsector. Tussen 1998 en 2009 ging de sector er jaarlijks met gemiddeld 4,7 % op vooruit, terwijl het BBP jaarlijks met 3,2 % groeide. De bouwsector is ook de grootste industriële werkgever van het land, aangezien in 2010-2011 1,1 miljoen Australiërs actief waren in de sector.

"Moreover while we debate the rise of mining and the much heralded 'decline of manufacturing', we might note that it has been a very long running trend that output and employment in manufacturing has grown more slowly than in the economy as a whole, and that output of various kinds of service provision has grown faster. That has been happening for at least five decades, and in most countries in the developed world. In the case of Australia's manufacturing sector, this decline reverses an earlier rise. In fact, the respective shares of mining and manufacturing in Australia's GDP at present are about where they were in 1900."

Glenn Stevens, Gouverneur van de Reserve Bank of Australia, juni 2002

Tertiaire sector

Met de "tertiaire sector" bedoelen we de economische activiteiten uit handel, administratie, transport, financiële en vastgoedactiviteiten, diensten aan ondernemingen en particulieren, onderwijs, gezondheid en sociale actie.

Net als in de meeste ontwikkelde economieën wordt het bruto binnenlands product van Australië in hoofdzaak gegenereerd in de tertiaire sector. Niet minder dan 69,3 % van de economische activiteit vond in 2011 plaats in de tertiaire sector. Volgens de meest recente cijfers van de "Australia service roundtable" verschaftte deze tak van de economie werk aan 85 % van de Australische werknemers en 93 % van de universitair geschoolden.

Naast het belangrijke aandeel van de sector in de economie van het land, zijn de diensten ook een voorname bron van exportinkomsten. In 2011 voerde het land voor 59,8 miljard USD aan diensten uit het buitenland in en leverde voor 50,7 miljard USD diensten aan internationale klanten. Vooral de sectoren van het educatieve toerisme en het recreatieve toerisme (respectievelijk 17,7 miljard en 12,2 miljard USD) waren op dat vlak belangrijk. Zakenreizen (3 miljard), juridische en boekhoudkundige dienstverlening en management consultancy (2,7 miljard) en passagiersvervoer (2,7 miljard) vervolledigen de top vijf van de meest uitgevoerde diensten. De transportdiensten vertegenwoordigen 2,3 miljard USD aan uitvoer.

Na een periode van achteruitgang begin 2012 stabiliseerde de dienstensector zich in juni 2012. De prestatie-index van de dienstensector, berekend door de Australian Industry Group en de Commonwealth Bank of Australia, steeg tussen mei en juni 2012 met 5,3 punten. Dit brengt de sector net onder de drempel van de 50 punten die groei van de sector weerspiegelen. Vijf categorieën tekenden tussen mei en juni positieve groeicijfers op: transport en logistiek, financiën en verzekeringen, vastgoed en dienstverlening aan ondernemingen, gezondheidszorg en persoonlijke en recreatieve dienstverlening.

De Australische financiële sector is een van de meest ontwikkelde van Azië. Bijna 2.886,9 miljard USD aan activa (240 % van het nominale BBP in 2009) was in 2009 in circulatie in het land. Dat cijfer maakt van Australië de derde grootste speler van het continent, na Japan en China. De Australische financiële sector bekleedt volgens de "Financial Development Index 2010" de 5e plaats op 57 landen wat de graad van technologische vooruitgang aangaat. Bovendien zijn momenteel bijna 420.000 hooggekwalificeerde werknemers actief in de sector.

Australië bekleedt ook een toppositie in de sector van de gezondheidszorg. Het land werd door Business Monitor International verkozen als beste locatie in de regio Azië-Stille Oceaan om in dit domein zaken te doen. De sector in zijn geheel was in 2010 goed voor 113,10 miljard USD en zou in 2011 een bedrag van 134,63 miljard moeten vertegenwoordigen, een stijging met 19,1 %.

Ook de verkoop in de kleinhandel en die in de groothandel zijn twee belangrijke sectoren in Australië. De groothandel is immers de sector die het meest bijdraagt tot de rijkdom van het land, met een aandeel van 15,5 % in 2010-2011. De sector liet in absolute cijfers de tweede sterkste groei optekenen tussen 2009-2010 en 2010-2011, met 25,0 miljard USD aan bijkomende inkomsten. De detailhandel is dan weer de derde belangrijkste sector van het land in termen van gecreëerd inkomen, met in 2010-2011 een bedrag van 368,9 miljard USD. De sector is ook de grootste werkgever van het land : 1,4 miljoen Australiërs zijn actief in de detailhandel.

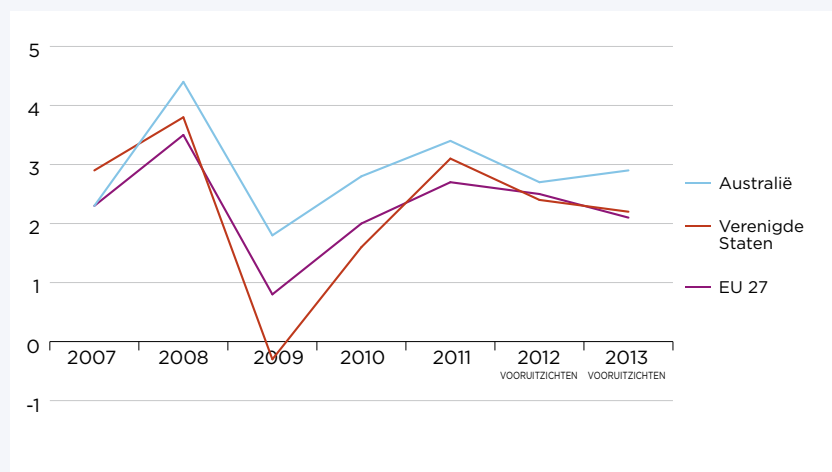
"Australia's biggest services exports are education and tourism, followed closely by financial services. The Global Financial Crisis delivered an enormous financial shake-up to the world – and it also led to four of the top ten banks being Australian – which says much about our economy and business environment. As the Asia Pacific region grows it will increasingly look for a range of financial services that Australia is ideally positioned to provide. The opportunity for European banks and companies to partner with Australian firms to capitalise on that market is enormous."

Karen Koomen, voorzitter van de Australian Service Roundtable, december 2011

2.1.2. INFLATIE

INFLATIE, IN %

Bron: EIU

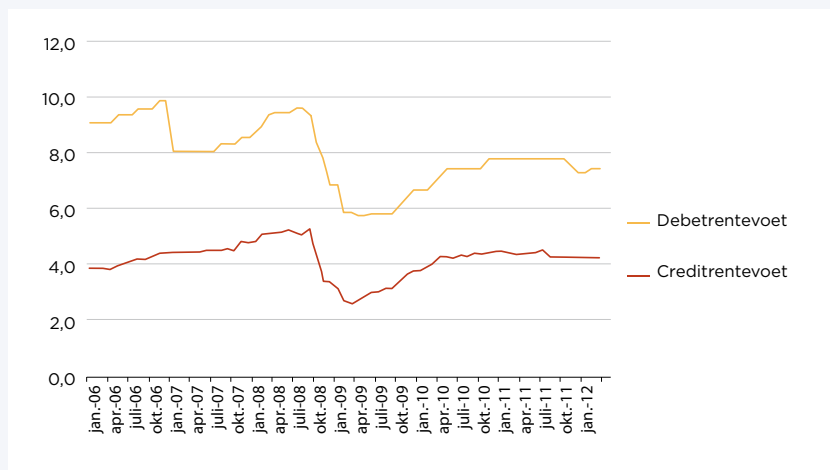
De inflatie daalde in Australië tussen 2008 en 2009 slechts in beperkte mate, in tegenstelling tot in de Verenigde Staten en in de EU. De groeivertraging die Australië kende, was kleiner dan in Europa en de prijzen zijn dus relatief hoog gebleven. Nadien is de inflatie versneld om in 2011 uit te komen op 3,4 %. Die stijging van de prijzen is vooral te wijten aan het duurder worden van energieproducten en de overstromingen die het land begin 2011 troffen waardoor de prijzen van de voedingsproducten de hoogte ingingen.

De momenteel beschikbare cijfers wijzen op een vertraging van de inflatie in 2012. Het Australische bureau voor statistiek benadrukt dat de stijging van de prijzen tussen het eerste kwartaal van 2011 en dezelfde periode in 2012 beperkt is gebleven tot 1,6 %, terwijl ze

in het laatste kwartaal van 2011 nog 3,1 % bedroeg. Dankzij de daling van de voedingsprijzen (-2,5 % op jaarbasis) bedroeg de inflatie tijdens het eerste kwartaal van 2012 slechts 0,1 %. De verdere vooruitzichten voor 2012 wijzen echter op een stijging van de prijzen met 2,7 %, onder meer door de invoering van een koolstofheffing in juli 2012. Die zou moeten zorgen voor 0,7 % inflatie.

De analisten voorzien een jaarlijkse inflatie van 2,7 % tussen 2012 en 2016. Hun aandacht gaat echter ook uit naar veranderingen in de economische situatie van het land. Bij een daling van de binnenlandse vraag als gevolg van een sterke daling van de vastgoedprijzen of een te snelle verstrenging van het monetaire beleid zou de inflatie immers naar beneden worden herzien.

RENTEVOETEN, IN %

Bron: EIU

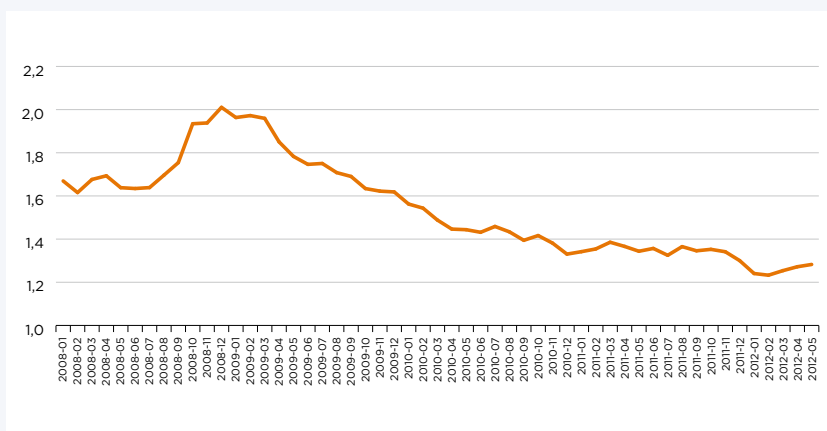
Het mandaat van de Australische centrale bank omvat uitdrukkelijk de ondersteuning van de werkgelegenheid. Met dat doel in het achterhoofd hebben de monetaire instanties de rentevoeten verlaagd. In mei 2012 werd de voornaamste rentevoet die door de Reserve Bank of Australia wordt gebruikt met 50 basispunten verlaagd tot 3,75 %. Aangezien het risico op inflatie bijzonder laag is, wordt die actie volgens de economen van de centrale bank gerechtvaardigd door de positieve effecten van de verlaagde rentevoet op de werkgelegenheid en de groei.

2.1.3. WISSELKOERS

WISSELKOERS EUR/AUD

Bron: Eurostat

De nominale wisselkoers tussen de euro en de Australische dollar vertoont sinds december 2008 een dalende trend. Terwijl een EUR in die periode 2,010 AUD waard was, was dat in mei 2012 nog slechts 1,2825 AUD. Die waardevermindering van de euro met 36,2 % vormt een voordeel voor de Belgische uitvoerders, van wie de producten minder duur zijn geworden in vergelijking met de Australische producten. Die evolutie is ook merkbaar in de wisselkoers USD/AUD die een gelijkaardige daling kende.

De voornaamste verklaring voor de waardevermeerdering van de Australische dollar kan worden gevonden in de stijging van de prijzen van de uitgevoerde producten. De prijzen van de minerale producten en steenkool stegen, wat zich weerspiegelde in een grotere vraag naar

AUD. De rentevoeten in Australië zijn ook hoger dan elders, waardoor buitenlands kapitaal naar het financiële systeem van het land wordt gezogen.

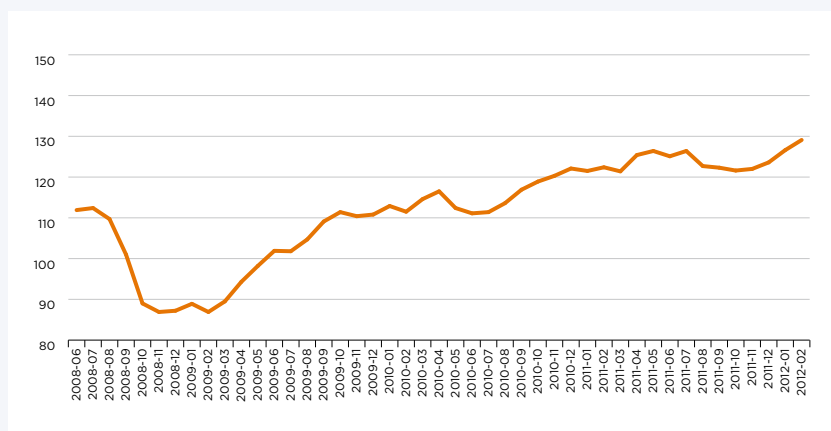
Om de waardevermeerdering van de Australische dollar en de negatieve effecten ervan op de uitvoer van het land een halt toe te roepen en zo de groei te ondersteunen, heeft de Australische centrale bank zijn rentevoet in 2012 meermaals verlaagd. De interventie van mei 2012 was bijzonder opmerkelijk, aangezien de rentevoet werd teruggebracht tot 3,75 %, d.i. een daling met 50 basispunten. De Australische dollar daalde dus in waarde: van 0,95961 USD/AUD op 1 mei 2012 tot 1,03478 USD/AUD op 4 juni 2012. Sindsdien is de Australische dollar opnieuw in waarde verhoogd, voortgedreven door de voornoemde structurele trends.

De wisselkoers van de Australische dollar zou in de loop van 2012 moeten dalen, waardoor ook de prijzen van de producten die door Australië worden uitgevoerd naar beneden zouden moeten gaan. Die trend zou zich in 2013 en 2014 moeten voortzetten. Analisten verwachten in 2016 een wisselkoers USD/AUD van 1,0200. Die vooruitzichten zijn echter aan herziening toe. De Australische economie is immers bijzonder gevoelig voor de ontwikkelingen van de crisis in Europa en de gezondheid van de Chinese economie.

Naast de wisselkoers ten aanzien van de dollar en de euro lijkt het ook verstandig de reële effectieve wisselkoers van Australië te analyseren. Die is vaak een betere indicator van de economische situatie van een land. Hij houdt rekening met de index van de consumtieprijzen en geeft de nominale wisselkoers een gewicht mee volgens een deviezenkorf die representatief is voor de in- en uitvoer van het land. Daardoor is hij meer een indicator van het concurrentievermogen van het land in kwestie. Die evolutie is ook een bevestiging van het feit dat de Australische dollar sinds eind 2008 in waarde is verhoogd.

REËLE EFFECTIEVE WISSELKOERS (2005=100)

Bron: EIU

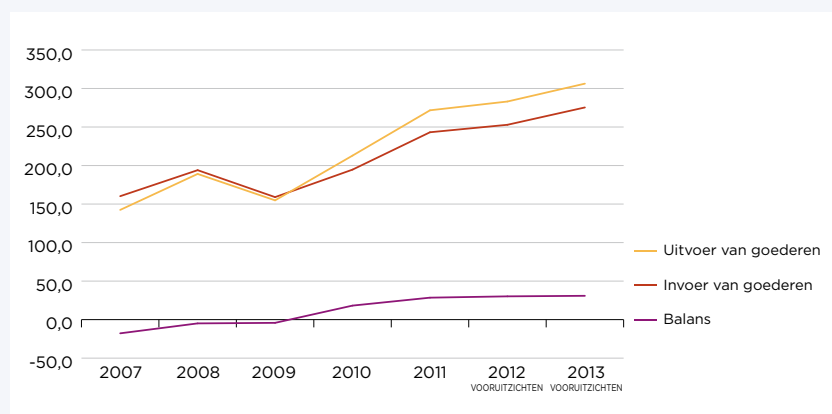

2.2 BUITENLANDSE HANDEL

2.2.1. HANDELSBETREKKINGEN OP WERELDVLAK

INTERNATIONALE GOEDERENSTROOM, IN MILJARD USD,
TEGEN CONSTATE PRIJZEN

Bron: EIU

Australië is een belangrijke speler in de wereldhandel. Het land is op wereldvlak de 21e grootste uitvoerder van goederen (19e grootste invoerder) en de 22e grootste uitvoerder van diensten (21e grootste invoerder). De Australische economie vertegenwoordigde in 2010 1,39 % van de internationale handel. Nadat ze in 2009 sterk afnamen als gevolg van de economische en financiële crisis vertoonden zowel de Australische uitvoer als invoer snel opnieuw een opwaartse trend. Die solide weerstand van de Australische handel is deels te danken aan de groei in China en de andere Aziatische landen die aanzienlijk minder geleden hebben onder de crisis dan de Europese landen of de Verenigde Staten.

Australië is ook een belangrijke speler op de markt van de ontginningsproducten die momenteel de hoofdmoot van de Australische uitvoer uitmaken. Het belang van de sector in de internationale handel van Australië heeft zowel voor- als nadelen. Aangezien de Australische export voor een zeer groot deel uit ontginningsproducten bestaat, brengen die de handelsbalans van het land uit evenwicht, wat vertaald wordt in een opwaardering van de Australische dollar die ongunstig is voor de andere exportsectoren. Ondanks de ingrepen van de Reserve Bank of Australia blijft de Australische dollar sinds december 2008 in waarde stijgen. Het overschot op de handelsbalans dat vorig jaar werd opgetekend, is voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van de steenkoolprijs

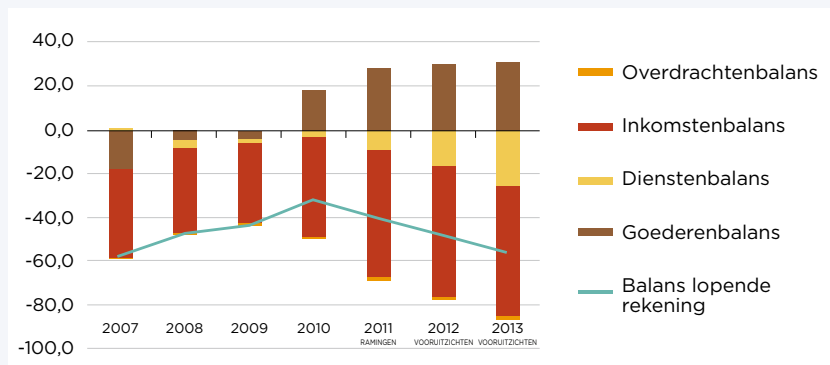
met 22,2 % (tussen 2010 en 2011). Hoewel de Australische mijnen schade ondervonden van de overstromingen die het land in januari 2011 troffen, heeft de stijging van de steenkoolprijs die productieovertraging meer dan gecompenseerd.

Australië is zich de jongste tijd anders gaan positioneren. Geconfronteerd met de vastgelopen Doha-onderhandelingen in de Wereldhandelsorganisatie heeft de Eerste minister een koerswijziging doorgevoerd. Australië wil pragmatischer tewerk gaan door zich toe te spitsen op de onderwerpen waarover snel overeenstemming kan worden bereikt. De prioriteit van het land gaat daarom uit naar een vlottere toegang tot de dienstenmarkten voor zijn ondernemingen. Naast de onderhandelingen in de Wereldhandelsorganisatie en de APEC (Asia Pacific Economic Cooperation) neemt het land ook deel aan het Trans Pacific Partnership Agreement dat de economieën van de Verenigde Staten, Australië, Peru, Maleisië, Vietnam, Nieuw-Zeeland, Chili, Singapore en Brunei samenbrengt. Nu ook Canada, Japan en Mexico mee onderhandelen heeft dit akkoord betrekking op de meeste grote economieën van Oceanië en Amerika. Hoofddoel is het beperken van de handelstarieven tussen de landen die lid zijn.

Australië onderhandelt momenteel ook over vrijhandelsakkoorden met Zuid-Korea, Japan en China. Als die lukken, zouden ze moeten worden vertaald in een toename van de Australische buitenlandse handel.

BIJDRAGEN VAN DE VERSCHILLENDE COMPONENTEN VAN DE LOPENDE REKENING, MILJARD USD, CONSTATE PRIJZEN

Bron: EIU

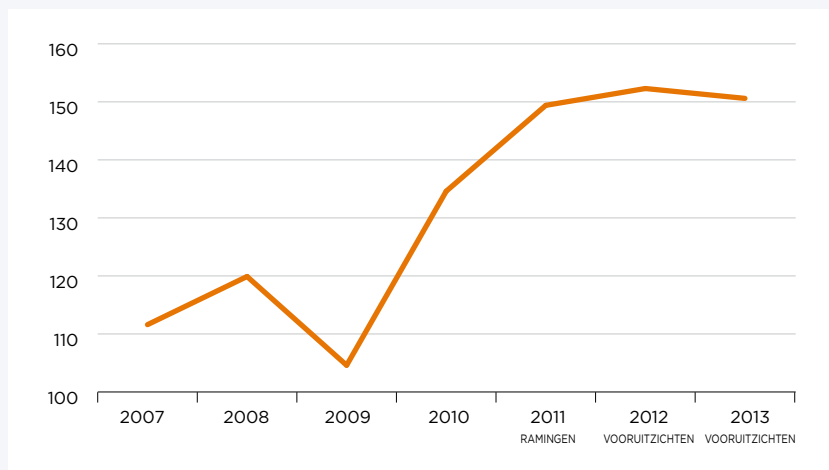
Hoewel de Australische handelsbalans sinds 2010 een overschot vertoont, blijft de balans van de lopende rekening een tekort vertonen. Het zijn vooral de overdrachten van inkomsten naar het buitenland (lonen gestort of ontvangen uit het buitenland en inkomsten uit investeringen in het buitenland of gestort aan buitenlanders die in het land hebben geïnvesteerd) die de balans van de lopende rekening bezwaren. Aangezien de Australische schuld grotendeels in buitenlandse handen is, vormen de gestorte intresten een aanzienlijk bedrag. De dienstenbalans vertoont een historisch tekort dat in de toekomst nog groter zou worden. De opwaardering van de Australische dollar zal immers de uitgaven van de toeristen in het land afremmen.

In 2009 gingen de Australische ruilvoeten erop achteruit om in 2010 en 2011 snel weer op te veren. Die indicator wordt berekend door de ver-

houding te berekenen tussen de index van de uitvoerprijzen en de index van de inkooprijzen. Stijgende ruilvoeten zijn dus goed voor het land, dat voor zijn invoer relatief minder betaalt of meer inkomsten uit zijn uitvoer haalt. Tijdens de geanalyseerde periode stegen zowel de invoer- als de uitvoerprijzen, maar de index van de prijzen van de Australische producten die in het buitenland worden verkocht is veel sneller gestegen. Tussen 2009 en 2010 werd er een stijging van 34,8 % geregistreerd. De schommelingen zijn vooral te wijten aan de prijsstijgingen van de grondstoffen die Australië uitvoert (steenkool en ijzer).

RUILVOETEN (1990 = 100)

Bron: EIU

Australië voert voornamelijk uit naar de Aziatische landen. De voornaamste klanten van het land zijn:

- » China (27,4 %);
- » Japan (19,2 %);
- » Zuid-Korea (8,9 %);
- » India (5,8 %).

Het belang van Azië is ook merkbaar aan de invoerzijde. De voornaamste leveranciers van Australië zijn:

- » China (18,4 %);
- » de Verenigde Staten (11,3 %);
- » Japan (7,8 %);
- » Duitsland (4,6 %).

Het land exporteert voornamelijk producten met een geringe toegevoegde waarde, afkomstig uit de ontginning van zijn natuurlijke rijkdommen:

- » metaalhoudende mineralen (29,4 %);
- » steenkool (17,9 %);
- » bewerkte metalen (13,3 %);
- » en producten uit de ontginning van aardolie en gas (9,0 %).

De ingevoerde producten hebben een hogere toegevoegde waarde:

- » machines en uitrustingen (27,8 %);
- » transportmaterieel (12,7 %);
- » producten uit de ontginning van aardolie en gas (10,2 %);
- » en chemische producten (9,9 %).

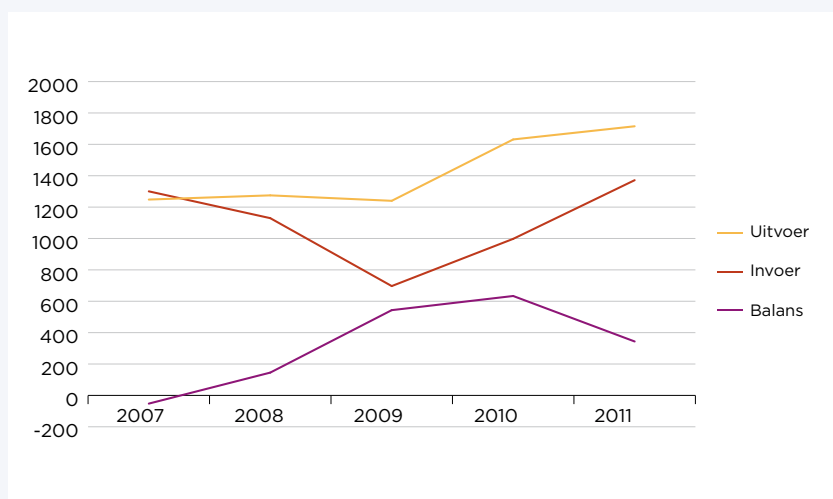
"We face a remarkable period in history. The centre of gravity of the world economy seems to be shifting eastwards – towards us – perhaps even faster than some of the optimists had expected. Granted, that is partly because the relative importance of Europe seems to be shrinking, perceptibly, under the weight of its internal problems. But even if the Europeans manage the immediate problems well, there is no mistaking the long-run trend."

Glenn Stevens, Gouverneur van de Reserve Bank of Australia, juni 2012

2.2.2. HANDELSBETREKKINGEN MET BELGIË

BILATERALE GOEDERENSTROMEN TUSSEN BELGIË EN AUSTRALIË,
IN MILJOEN EUR

Bron: Nationale Bank van België

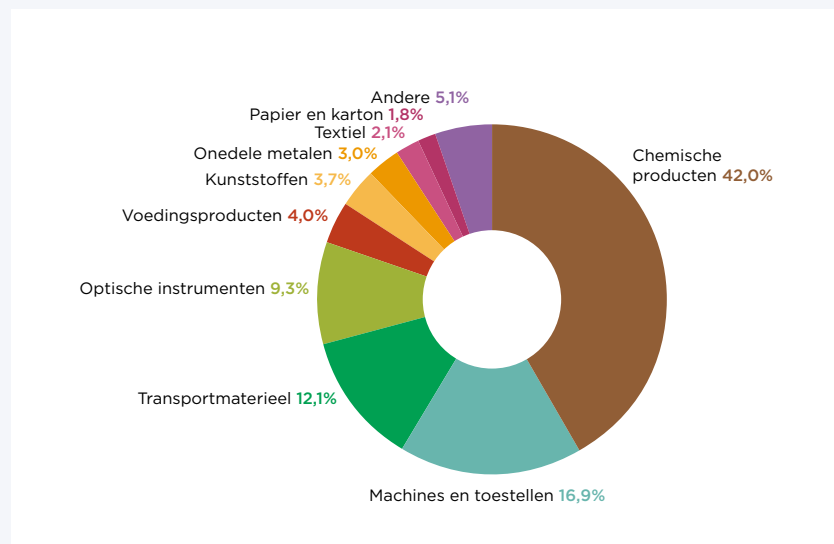
Australië is voor België een belangrijke handelspartner in Oceanië. Met 1.715,2 miljoen EUR aan Belgische goederen die naar het land werden uitgevoerd, was het in 2011 de 28^e grootste klant van België. Dit is een stijging van 5,2 % in vergelijking met 2010. Daarnaast was Australië, met een bedrag van 1.371,6 miljoen EUR, de 33^e grootste leverancier van onze economie.

De handelsbalans van België met het land vertoont sinds 2008 een overschot. Het surplus steeg tussen 2008 en 2010 omdat de Belgische uitvoer beter presteerde dan de invoer. De economische crisis was immers niet erg voelbaar aan de kant van de verkoop van Belgische producten in Australië, terwijl de Belgische invoer uit het land er sterk op achteruitging. De vraag naar minerale producten, het belangrijkste invoersegment voor ons land, vertraagde tijdens de crisis van 2008 en 2009. Terwijl ons land weer aanknoopte met de groei en de invoer van Australische producten opnieuw steeg, daalde het overschot op de handelsbalans in 2011.

Uit de gegevensbank van het Agentschap voor Buitenlandse Handel blijkt de interesse die de Belgische ondernemingen voor de Australische markt tonen. In april 2012 telde de gegevensbank 1.383 Belgische uitvoerders naar Australië en waren er 1.873 ondernemingen in de Australische markt geïnteresseerd (op een totaal van meer dan 20.000 bedrijven). Het grote aantal geïnteresseerde bedrijven toont het belang van een gezamenlijke economische zending aan.

SECTORALE SPREIDING VAN DE BELGISCHE UITVOER NAAR AUSTRALIË, IN 2011, IN %

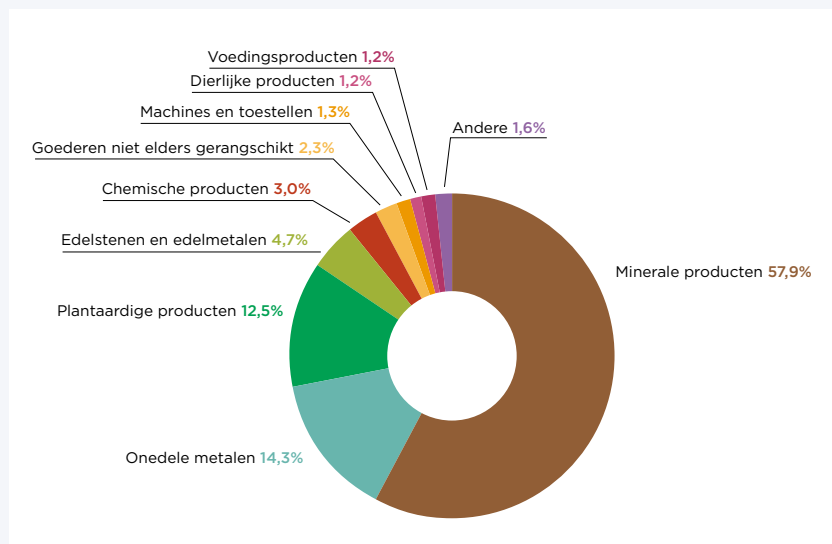

Bron: Nationale Bank van België

Alleen al de chemische producten en de machines en toestellen, twee segmenten met traditioneel een overwicht in de Belgische buitenlandse handel, vertegenwoordigen meer dan de helft van de uitvoer naar Australië. De verkoop van chemische producten daalde tussen 2010 en 2011 met 4,8 %, terwijl het segment van de machines en toestellen er met 28,3 % op vooruitging.

De meeste uitvoersectoren boekten in 2011 vooruitgang. De uitvoer van de secties voedingsproducten (+37,1 %) en machines en toestellen (+28,3%) steeg het snelst. Het segment van het transportmaterieel groeide met 19,2 %. De verkoop van papier en karton, van onedele metalen en van chemische producten daalde met respectievelijk 33,4 %, 8,8 % en 4,8 %.

SECTORALE SPREIDING VAN DE BELGISCHE INVOER UIT AUSTRALIË, IN 2011, IN %

Bron: Nationale Bank van België

Meer dan de helft van de invoer uit Australië bestaat uit minerale producten. De voornaamste subgroepen van dat segment zijn de minerale brandstoffen alsook de mineralen, slakken en assen. De categorie onedele metalen, in hoofdzaak nikkel, vertegenwoordigt 14,3 % van de invoer (196,4 miljoen EUR). Het segment van de plantaardige producten eigent zich iets meer dan een tiende (12,5%) van onze invoer toe, d.w.z. 171,5 miljoen EUR. De aankopen van minerale producten gingen er tussen 2010 en 2011 met 56,9 % op vooruit, terwijl de invoer van plantaardige producten in dezelfde periode met 50,3 % steeg.

Slechts twee categorieën van producten zagen hun invoer tussen 2010 en 2011 dalen, de optische instrumenten en de chemische producten, met respectievelijk 22,5 % en 33,8 %.

Naast de spectaculaire groei in de segmenten van de minerale producten en de plantaardige producten dient te worden aangestipt dat de niet elders gerangschikte goederen er in 2011 met 42,7 % op vooruitgingen. Alles segmenten samen nam de invoer uit het land tussen 2010 en 2011 toe met 37,5 %.

2.3 DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN

DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGSSTROMEN, IN MILJARD COURANTE USD

Bron: EIU

We spreken over directe buitenlandse investeringen (DBI) als een onderneming minstens 10% van het kapitaal van een buitenlandse onderneming verwerft om er controle over uit te oefenen en het beheer ervan te beïnvloeden. Die operaties worden meestal in twee grote groepen onderverdeeld: de zogenaamde “greenfield”- investeringen die als bedoeling hebben een heel nieuwe onderneming op te richten en de overnames die ernaar streven de controle over een bestaande onderneming over te nemen.

Australië grenst aan een economische groeizone die bij investeerders bijzonder in trek is en vormt voor tal van ondernemingen een strategische uitvalsbasis naar Azië toe. Zowel wat de inkomende als wat de uitgaande DBI-stromen betreft, is het land een van de sleutelspelers in de regio.

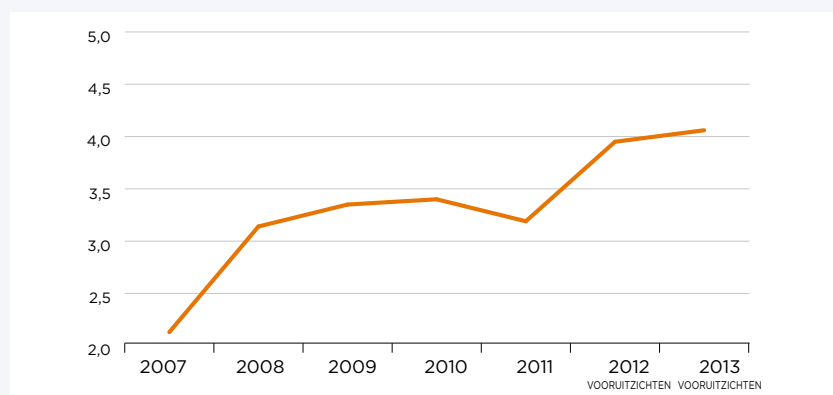
Sinds 2005 stegen de investeringen in Australië sterk. Terwijl het land in

2005 een desinvestering van 35,6 miljard USD moest incasseren, werd in 2010 30,6 miljard USD in Australië geïnvesteerd. De investeringen gebeurden voornamelijk in de mijnbouw die op zich al 31,9 % van de directe buitenlandse investeringen vertegenwoordigt. De fabricagesector, in zijn geheel genomen, eigende zich in 2010 18,7 % van de totale DBI toe. De staat Nieuw-Zuid-Wales vormt het financiële centrum van het land en heeft tal van investeringen uit de financiële en verzekeringssector aangetrokken. Volgens het “World Wealth Report 2011” van Capgemini en Merrill Lynch beschikt Australië over de 9e hoogste privé-rijkdom ter wereld. De toename van de DBI die tussen 2005 en 2010 werd opgetekend, is vooral te danken aan de mijnsector (een stijging van 88 miljard USD, d.i. een totale groei van de DBI van 138 %), de fabricage (34 miljard USD, 62 % van de totale groei van de DBI) en de financiën en verzekeringen (22 miljard USD, 51 % van de

totale groei van DBI).

De Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk alleen al zijn verantwoordelijk voor meer dan de helft van de DBI die Australië binnenkomen (respectievelijk 27,4 % en 23,2 %). De DBI-stromen vanuit Azië zijn de jongste jaren in volume toegenomen. Japan en Singapore bekleden de derde en de vierde plaats in de rangschikking, met 6,1 % en 2,4 % van de totale inkomende DBI. China speelt in dit verband een steeds belangrijkere rol en tekende tussen 2006 en 2011 een groei van bijna 90 % op. In absolute cijfers stelt die groei echter vooralsnog niet zoveel voor.

AANDEEL VAN DE DBI OP WERELDVLAKE IN AUSTRALIË, IN %

Bron: EIU

Australische ondernemingen investeren hoofdzakelijk in het Verenigd Koninkrijk, Canada en de Verenigde Staten. Samen vertegenwoordigen ze 46,0 % van de totale Australische DBI. Europa in zijn geheel genomen trok in 2010 28,9 % van de Australische investeringsstromen aan, terwijl de Aziatische landen zich 16,1 % van die investeringen toe-eigenden (hoofdzakelijk door de investeringen die in Singapore werden gedaan). Het gaat vooral om investeringen in de mijnontginning (67,9 %). Financiële bemiddeling en fabricage in de brede betekenis van het woord vertegenwoordigen respectievelijk 19,0 en 18,4 % van de DBI door Australië.

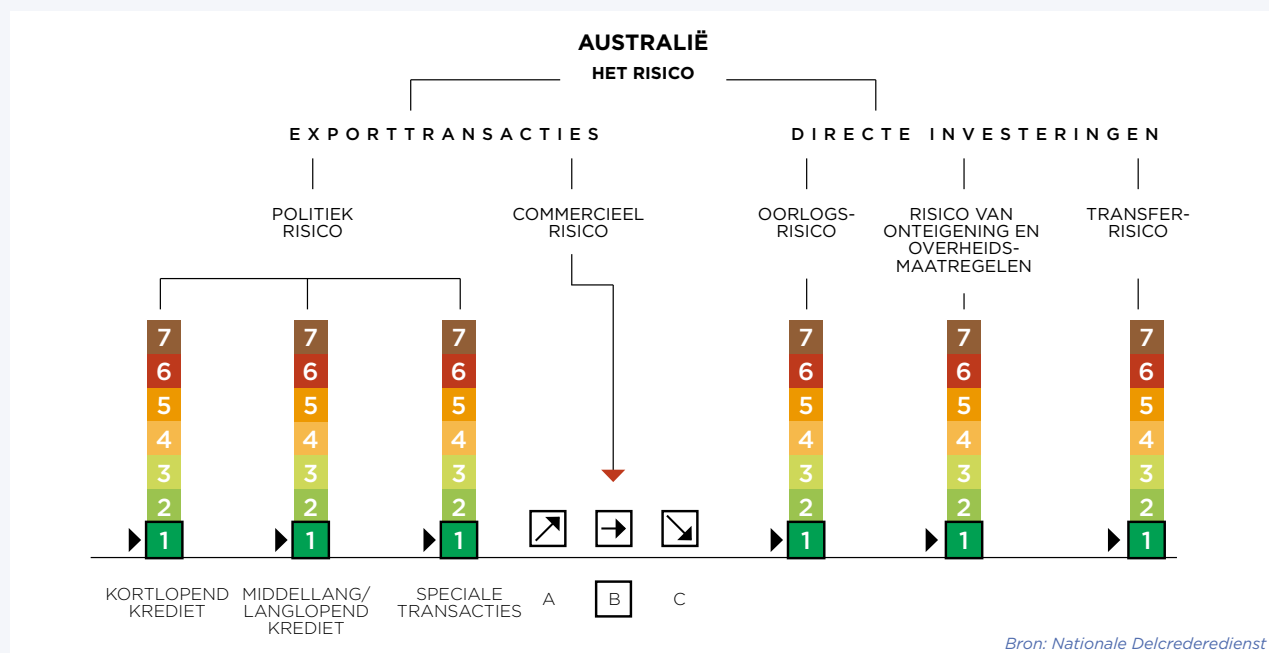
Er zijn verschillende verklaringen voor de aantrekkingskracht die het land bij investeerders heeft. Naast de gezonde Australische economie en de ideale ligging nabij Azië is het reglementaire kader bepalend voor de prestaties van Australië. Volgens de OESO is het Australische juridische

raamwerk een van de meest gunstige voor investeerders. Met een index van de bescherming van investeerders van 5,7 op 10 bekleedt Australië echter de 65e plaats op 183 landen in de Doing Business-ranking 2012 van de Wereldbank. De Australische score wordt naar beneden gehaald door het criterium dat de verantwoordelijkheid van bedrijfsleiders in geval van misdrijven met voorkennis meet. De indicatoren voor transparantie en toegang tot het juridische systeem bij problemen halen dan weer een hogere score dan het gemiddelde in de OESO.

2.4 RISICOBEOORDELING

2.4.1. RISICOBEOORDELING DOOR DE NATIONALE DELCREDEREDIENST

De Nationale Delcredere dienst (ONDD) is de Belgische openbare kredietverzekeraar en verzekert bedrijven en banken tegen politieke en commerciële risico's van internationale handelstransacties die vooral betrekking hebben op uitrustingsgoederen, industriële projecten, aannemingswerken en diensten aan ondernemingen. Daarnaast werkt Delcredere voor deze risico's samen met banken op basis van risk-sharingschema's. In het raam van die activiteit stelt de Delcredere dienst een landenrangschikking op volgens het risico dat ze voor de investeerders inhouden. Voor Australië zijn de conclusies op politiek en commercieel vlak uitstekend.

De "politieke risico's" waaraan investeerders in Australië worden blootgesteld, zijn zeer laag, zowel op korte of middel-

lange en lange termijn (klassen 1 op 7). Met "politieke risico's" bedoelt men alle gebeurtenissen in het buitenland die voor de verzekerde of debiteur overmacht vormen zoals oorlogen, revoluties, natuurrampen, deviezenschaarste en willekeurige overheidsmaatregelen.

Het "commerciële risico" situeert zich in klasse B, d.w.z. een gemiddeld risico. Het gaat om het risico dat de buitenlandse privédebiteur in gebreke blijft, nl. dat hij niet aan zijn verplichtingen kan voldoen of dat hij er zich aan onttrekt zonder wettige reden. Het commerciële risico wordt niet alleen bepaald door de micro-situatie van de debiteur zelf, maar ook door macro-economische systeemgebonden factoren die de betalingscapaciteit van het geheel aan debiteuren in een land beïnvloeden.

Zowel voor de exporttransacties met kortlopend krediet als die met krediet op middellange en lange termijn kan de Delcredere dienst dekking verlenen tegen het politieke en het commerciële risico in "open account", d.w.z. zonder dat een bankgarantie vereist is. De maximale dekking door de Delcredere dienst voor Australië werd vastgelegd op 2.250 miljoen EUR (korte termijn en speciale zaken en middellange/ lange termijn en investeringen). In overeenstemming met de regeling die werd afgesproken binnen de OESO wordt de maximumtermijn voor de terugbetaling van de transacties op middellange en lange termijn naar dit land vastgelegd op 5 jaar (8,5 geval per geval). Concessionaire financieringen zijn uitgesloten.

De Delcrededienst verzekert de investeringen in dit land tegen 1) het risico op oorlog, 2) het risico op onteigening en willekeurige overheidsmaatregelen en 3) het transferrisico i.v.m. de betaling van de dividenden of de repatriëring van kapitaal. Die risico's kunnen afzonderlijk worden verzekerd, maar ook volgens alle mogelijke combinaties. Alle aanvragen worden geval per geval behandeld op basis van een gedetailleerde analyse.

Directe investeringen

Het risico op oorlog omvat zowel het risico op een extern conflict als het risico op binnenlands politiek geweld. Het binnenlandse politieke geweld omvat, op zijn beurt, dan weer het extreme geval van een burgeroorlog, maar ook de risico's op terrorisme, burgeroproer, sociaaleconomische conflicten en raciale en etnische spanningen. Australië haalt hiervoor de uitstekende score van 1 op 7.

Het risico op onteigening en willekeurige overheidsmaatregelen heeft niet enkel betrekking op de risico's op onteigening en het niet-nakomen van de contractuele verbintenissen door de overheid, maar ook op de risico's die verband houden met de (slechte) werking van het gerechtelijke apparaat en de potentiële negatieve gedragswijzigingen ten aanzien van buitenlandse investeerders. Met een score van 1 op 7 behaalt Australië een uitzonderlijk resultaat. Het transferrisico is het risico dat voortvloeit uit een gebeurtenis of een beslissing van de buitenlandse overheid die de transfer van het bedrag van de door de debiteur betaalde vordering verhindert. Met een score van 1 op 7 rangschikt het land zich in de categorie van de zeer lage risico's (voor meer informatie zie www.ondd.be).

2.4.2. ANDERE RISICO-INDICATOREN

Tal van instellingen maken inschattingen van de risico's van zakendoen in een land. We geven hier slechts een selectie van de bekendste.

- » In het Global Competitiveness Report 2011-2012 van het World Economic Forum bekleedt Australië de 20e plaats op 139 landen die werden gerangschikt volgens hun concurrentievermogen, na Oostenrijk, maar voor Maleisië. Dat resultaat is een status-quo in vergelijking met het vorige rapport en blijft dus zeer goed. Het is vooral toe te schrijven aan de efficiëntie van zijn financiële markt (6e plaats op wereldvlak) en de stabiliteit van zijn bankensysteem (4e). De mensen in het land zijn bijzonder goed opgeleid. Dankzij zijn voorbeeldige macro-economische stabiliteit en bijzonder lage overheidsschuld (de tweede laagste van de ontwikkelde economieën, na Luxemburg) bekleedt het land een bijzonder goede positie in de ranking. De voornaamste factoren die worden aangehaald als een rem op de handel zijn de reglementering van de arbeidsmarkt (genoemd door 16,6 % van de respondenten van de enquête van het World Economic Forum), de bureaucratie (12,3 %) en de hoge belastingtarieven (12,3 %).
- » In het Global Enabling Trade Report 2012 van het World Economic Forum bekleedt het land de 17e plaats van 132 landen op het vlak van de vlotheid waarmee handel kan worden gedreven, d.i. een achteruitgang van twee plaatsen in vergelijking met de jongste editie van het rapport uit 2010.
- » De OESO schat het landenrisico van Australië op 0 op 7, een minimaal risico dus.
- » Volgens de Index of Economic Freedom 2012 van de Heritage Foundation staat Australië op de 3e plaats van 179 landen met een score van 83,1 op 100 (een stijging).
- » De schuld van de Australische regering kreeg de rating "Aaa" van Moody's Investors Service en "AAA" van Fitch en Standard & Poor's, d.i. een zeer veilig niveau. De vooruitzichten van de drie agentschappen zijn stabiel, waarbij wordt aangegeven dat het land in de nabije toekomst dezelfde rating zou moeten houden.
- » Volgens de Doing Business-indicator 2012 van de Wereldbank bekleedt Australië de 15e plaats op 183 landen, d.i. een daling van vier plaatsen in vergelijking met vorig jaar. Het land behaalt een goede score op het vlak van de termijnen voor het oprichten van een onderneming en voor de toegang tot krediet. De resultaten vallen negatiever uit op het vlak van de bescherming van investeerders.

SECTORALE BENADERING

3.1 MIJNEN

(in miljoen USD)	2010	2011	2012 (prognoses)	2013 (prognoses)
Omvang van de markt	526.9	560.1	588.1	619.3
Lokale productie	266.4	282.3	299.2	314.1
Export	81.3	84.5	87.8	904.3
Import	341.8	362.3	376.7	395.5

Bron: U.S. Commercial services

Australië beschikt over een gigantische mijnindustrie. In de Australische bodem zit 38 % van de wereldvoorraden nikkel, 38 % van het uranium, 33 % van het lood, 28 % van het zink en 25 % van de wereldvoorraden bruinkool. Dankzij de ontginning van die voorraden kende het land een jarenlange ononderbroken periode van groei. Tijdens de economische crisis van 2008 en 2009 was Australië een van de weinige OESO-landen die niet in recessie gingen, dankzij de bijdrage van de mijnindustrie aan de Australische economie. De sector is ook de meest rendabele van de Australische economie.

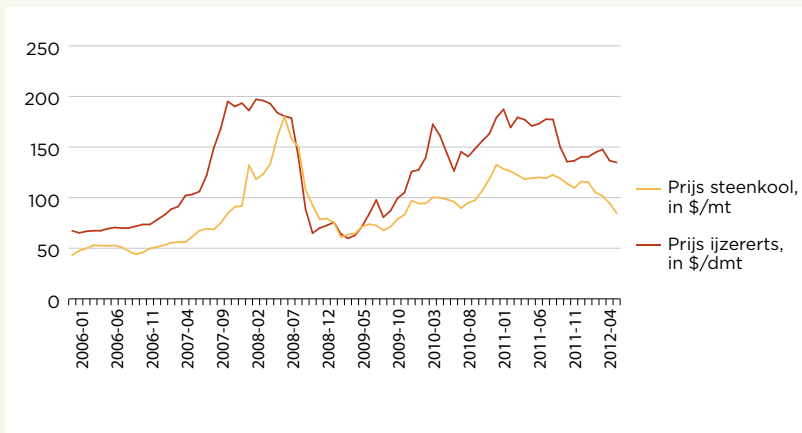
Terwijl de ontginning en verwerking van de Australische bodemrijkdom-

men in 2004 slechts 4 % uitmaakten van het bruto binnenlands product eigent de sector zich vandaag 8 % van het BBP toe. Tussen maart 2010 en maart 2011 vertegenwoordigde de export van minerale producten een bedrag van 155 miljard USD, d.i. 11,4 % van het BBP. De sector in zijn geheel staat voor 52,8 % van de Australische uitvoer. Ondanks het economische belang van de sector is het een kleine werkgever. In mei 2011 waren slechts 217.000 werknemers rechtstreeks actief in de mijnindustrie.

De redenen voor de groei in de sector kunnen intern en extern worden gesitueerd. Ondanks de geboekte vooruitgang op het vlak productiviteit en de belangrijke ontdekkingen

van nieuwe voorraden is de groei veeleer het resultaat van de grotere vraag naar grondstoffen. De koersen van de meeste grondstoffen werden voortgestuwd door de Aziatische groei in het algemeen en die van China in het bijzonder en stegen in de jaren 2000 constant, een stijging die slechts vertraagde tijdens de economische en financiële crisis van 2008-2009. De prijzen van steenkool en ijzererts, de twee voornaamste mineralen die door Australië worden uitgevoerd, stegen tussen 2000 en 2011 met respectievelijk 416 % en 141 %. Die opwaartse trend kwam tot uiting in de betere wisselkoersen van Australië die een niveau bereikten dat niet meer gehaald werd sinds de Koreaanse oorlog.

PRIJZEN VAN DE GRONDSTOFFEN DIE AUSTRALIË UITVOERT

Bron: Wereldbank

Paradoxaal genoeg weegt de groei in de sector op de vooruitzichten voor verscheidene andere segmenten van de Australische economie. Het land liep immers de “Dutch disease” op. De prijsstijging van de uitgevoerde grondstoffen heeft de Australische dollar opgewaardeerd, wat gevolgen heeft voor het concurrentievermogen van de andere exportsectoren. Met name de toeristische sector en het onderwijs voelden de jongste jaren de impact van het duurder worden van de Australische munt. De sector is ook een grootverbruiker van natuurlijke rijkdommen, waardoor die rijkdommen moeilijker toegankelijk worden voor ondernemingen uit andere sectoren. Ook de toegang tot hooggekwalificeerd personeel vormt een probleem voor bepaalde bedrijfstypes. Dit fenomeen wordt verscherpt door de structuur van de ondernemingen die actief zijn in de sector. Van de 51 miljard USD winst die in 2009-2010 werd geboekt, ging 42 miljard USD naar buitenlandse ondernemingen. Dit bedrag getuigt van de openheid van

het land voor buitenlandse investeerders, maar wijst ook op een verstoord evenwicht in de Australische economie.

Tussen de regio's zijn er grote verschillen wat de groei betreft. Sommige regio's tekenden de jongste jaren mooie groeicijfers op. In het eerste kwartaal van 2012 bedroeg de jaarlijkse nationale economische groei 4,3 %, maar dat cijfer verhult de werkelijkheid op regionaal vlak. In West-Australië, een staat met veel natuurlijke rijkdommen, steeg de vraag met 14,5 %. In Queensland steeg ze met 7,5 %. Ter vergelijking: in Victoria en Tasmanië bedroeg dat percentage respectievelijk 2,7 % en -0,8 %. De werkloosheidscijfers wijzen op een zelfde evolutie. De mijnen liggen ongelijk verspreid over het land, zoals uit de onderstaande kaart blijkt.

Het is in deze context dat de regering een nieuwe heffing op de winsten van mijnondernemingen invoerde. De belastingvoet op de inkomsten werd verhoogd tot 30 %, wat de regering in staat

zou moeten stellen zich voor 11,2 miljard USD te financieren. Deze nieuwe wetgeving geldt voor alle ondernemingen met een inkomen van meer dan 75 miljard USD, ongeveer 320 bedrijven. De wetgeving is nog te recent om de effecten ervan te analyseren. De mijnindustrie ondervindt weliswaar de gevolgen van die nieuwe wetgeving, maar blijft toch een van de belangrijkste sectoren op wereldvlak en een strategische sector voor het land.

Zakenkansen voor Belgische ondernemingen

Materiaal voor exploratie, ondergrondse en bovengrondse exploitatie, onderhoud van mechanische en elektronische apparatuur, informatie- en communicatietechnologieën voor de mijnindustrie, remote process control, cartografie, beheer van de natuurlijke rijkdommen rond de sites, oplossingen inzake thermische energie rond sites, banden en voertuigen voor het transport van mineralen, stalen bollen voor verbrijzeling, technologieën voor raffinage en chemische producten voor de mijnindustrie...

“The future is in our hands, and it will be defined by the way we handle the current minerals boom. Get it wrong, and we falter. Get it right, and we set the nation up for decades to come.”

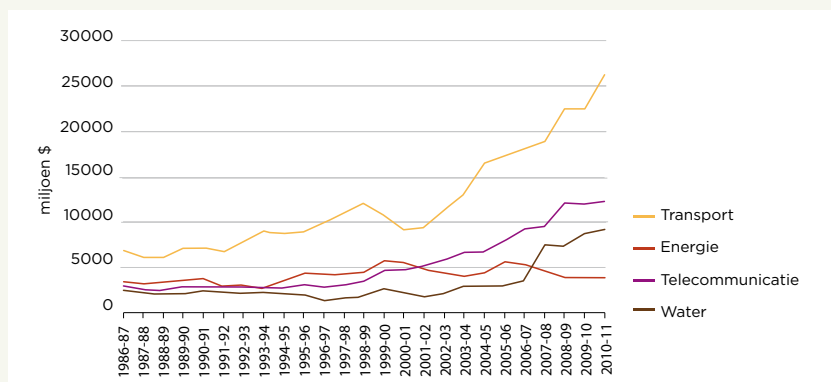
Julia Gillard, Eerste minister van Australië, februari 2011

3.2 TRANSPORT EN LOGISTIEK

Door zijn oppervlakte wordt Australië met grote logistieke uitdagingen geconfronteerd, wat meteen ook aanzienlijke groeimogelijkheden inhoudt. Als 6e grootste land ter wereld moet het land beschikken over kwaliteitsvolle transportinfrastructuur als het zijn economie wil laten draaien. Australië, dat momenteel de 21e grootste uitvoerder en 19e grootste invoerder van goederen is, moet zijn infrastructuur ontwikkelen om

handel te drijven met zijn internationale partners. Al deze factoren hebben van de transportsector een van de pijlers van de Australische economie gemaakt, aangezien de sector in 2010-2011 5,1 % van het BBP en 5,1 % van de tewerkstelling (583.500 werknemers) van het land vertegenwoordigde. De transportsector is de drijvende kracht achter de stijging van de uitgaven voor infrastructuur.

OMZET VAN DE VERSCHILLENDE TAKKEN VAN DE INFRASTRUCTUURSECTOR, IN MILJOEN USD (GECORRIGEERD DOOR DE KETTINGVOLUME-INDEX)

Bron: Australian Government, 2011

De internationale handel van het land zou de komende jaren moeten toenemen, deels dankzij de vrijhandelsakkoorden die binnenkort zullen worden afgesloten met Japan, China en Zuid-Korea. Tegen 2030 zouden de goederenstromen, in vergelijking met 2012, verdubbelen. De internationale handel met Azië gebeurt voornamelijk (voor 99%) via de havens. Toch hebben de Australische instanties ook aandacht voor de andere infrastructuur. Daarom keurden ze in mei 2012 een ambitieus plan voor de ontwikkeling van de hele sector goed.

Nation Building Program

De ontwikkeling van de infrastructuur van een land is een werk van lange adem en bijzonder complex. Sinds 2008, het jaar waarin de statutaire instelling "Infrastructure Australia" werd opgericht, volgt Australië een duidelijke strategie voor de ontwikkeling van zijn transportnetwerken. Dit vormde de aanleiding voor de uitwerking van een aantal sectorplannen, maar ook van het "Nation Building Program".

Dat programma, met een budget van 36,0 miljard USD, heeft als bedoeling het Australische wegen- en spoor-net tussen 2008-2009 en 2013-2014 te moderniseren en uit te breiden. Tot vandaag gingen de meeste fondsen naar de staten Nieuw-Zuid-Wales, Victoria en Queensland, met respectievelijk 33 %, 19 % en 24 % van het totale budget. In het wegnnet werd het meest geïnvesteerd, met 79 % van de gedane uitgaven tegenover 20 % voor het spoor en 1 % voor de havens.

Gelet op het succes van het programma heeft de Australische regering aangekondigd een nieuwe versie van het "Nation Building Program" voor te bereiden. De grote lijnen ervan zijn vastgelegd en tal van elementen moeten nog in detail worden uitgewerkt, maar niemand twijfelt eraan dat de ervaringen van de autoriteiten met de eerste versie van het programma een snelle ontwikkeling van de infrastructuur van het land zullen waarborgen.

Weg

Het binnenlandse wegtransport bekleedt een historische plaats in de Australische infrastructuur. Ondanks de constante groei van de jongste jaren daalde het relatieve aandeel van deze vervoerwijze ten voordele van het spoor (voor het goederenverkeer) en het luchtverkeer (voor het passagiersverkeer). Toch blijft de sector een van de meest dynamische subsectoren van het land, aangezien in 2010-2011 5.261,1 miljoen USD werd geïnvesteerd in de modernisering van de wegen, tegenover respectievelijk 2.591,3 miljoen en 1.953,1 miljoen voor de havens en de spoorwegen.

Nieuw-Zuid-Wales en Queensland zijn de twee staten die, via de ontwikkelingsplannen van de overheid, de meeste fondsen ontvingen. Als we alle bevoegdheidsniveaus samen nemen, ging in 2010-2011 immers 66,4 % van de investeringen in weginfrastructuur naar deze twee staten. Dat cijfer is des te opmerkelijker omdat in Nieuw-Zuid-Wales en Queensland slechts 44,7 % van het totale Australische wegnnet ligt.

Zee

Volgens de ramingen van het ministerie van Infrastructuur en Transport zou het volume aan containers dat via de Australische havens gaat in 2030 bijna 2,5 maal zo groot moeten zijn dan het volume in 2007. Die snelle stijging is een weerspiegeling van de toenemende handel met Azië, waardoor de druk op de Australische havens toeneemt.

De overheid is zich goed bewust van het strategische belang van de haveninfrastructuur en heeft in december 2010 een groot plan voor de ontwikkeling van de Australische havens opgezet: de "National Port Strategy". Dat beleid had als doel via het hele infrastructuurnet de efficiëntie van de vrachtbewegingen in de havens te verhogen, de effecten van die bewegingen op de andere sectoren zoveel mogelijk te beperken en de belangen van de sector beleidsmatig te vertalen. Het programma had ook nog andere doelstellingen op het vlak van veiligheid en landsverdediging.

De opgetekende resultaten zijn een gunstig voorteken voor de bedrijven

die actief zijn in de sector van de haveninfrastructuur. Het volume vracht dat in de Australische havens wordt geladen, neemt sinds het midden van het vorige decennium gestaag toe. Tussen 2005-2006 en 2009-2010 ging niet minder dan 234,3 miljoen ton bijkomende producten via de Australische havens, een gewogen jaarlijkse stijging met 7,6 %. De vijf grootste havens van het land zijn verantwoordelijk voor die groei: in 2010-2011 werd iets meer dan 53 miljoen ton aan goederen verhandeld via de havens van Melbourne, Sydney, Brisbane, Adelaide en Perth. Ook de haven van Port Hedland groeide de jongste jaren spectaculair en is ondertussen een van de belangrijkste Australische havens voor de uitvoer van ijzererts.

Spoor

Sinds 2006 ondergaat het Australische spoornet een ware gedaante-herverwisseling. De gelanceerde hervorming heeft de bakens uitgezet voor de liberalisering van de sector. Die omvatte de privatisering van de "Australian National Railway Commission", de verkoop van de "National Rail Corporation" en de oprichting van een agentschap dat moet instaan voor de spoorverbindingen tussen de staten, de "Australian Rail Track Corporation".

Net zoals voor tal van andere genoemde aspecten liggen ook de spoorwegen ongelijk verspreid over de verschillende Australische staten. Terwijl het oosten van het land (hoofdzakelijk rond Melbourne, Sydney en Brisbane) zeer goed voorzien is, beschikt de westkust over een min-

der dicht spoornet. Het centrum van het land is bijzonder slecht ontwikkeld op het vlak van spoorinfrastructuur. Vooral de staten Nieuw-Zuid-Wales en Queensland en in mindere mate Victoria bieden de Belgische ondernemingen de mooiste mogelijkheden in Australië, zonder daarbij te vergeten dat het hoofdzakelijk de grote Australische steden zijn die over tram- of metrolijnen beschikken.

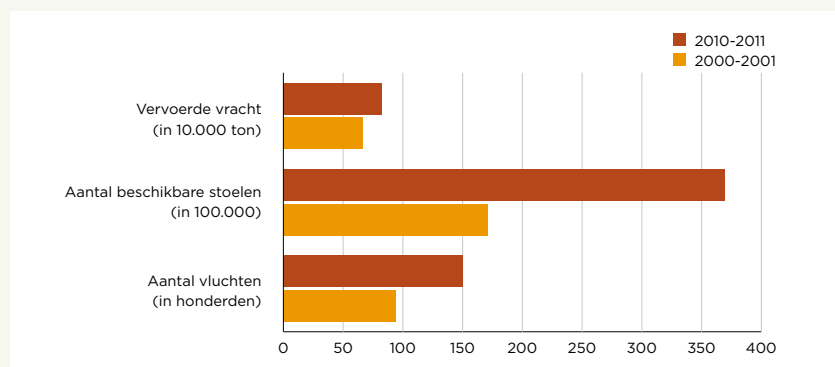
Lucht

Als eilandstaat moet Australië rekenen op zijn luchtvaart voor het vervoer van passagiers en, in mindere mate, van goederen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het luchttransport sinds 2005 groter is geworden

dan de auto als vervoermiddel voor passagiers. Terwijl eind jaren 1990 slechts 60 miljard passagiers-kilometers in de lucht werden afgelegd, was dat cijfer in 2009 opgelopen tot bijna 300 miljard.

INTERNATIONALE LUCHTHAVENACTIVITEITEN IN AUSTRALIË

Bron: Bureau of Infrastructure, Transport and Regional Economics, 2012

De regering denkt dat het aantal passagiersbewegingen vanuit de luchthavens van de Australische hoofdstad de komende jaren snel zouden moeten toenemen om tegen 2030 te verdrievoudigen. Die toevloed van passagiers zou zowel van nationale als van internationale vluchten moeten komen.

De regering is zich bewust van de dringende behoefte aan modernisering van de luchthaveninfrastructuur en keurde eind jaren 1990 de "Airport Act 1996" goed. Die wet verplicht de operatoren onder meer aan de overheid een Master Plan voor te leggen en strategische denktanks op te zetten. Tussen eind 2009 en 2011 werden tal van maatregelen genomen, waarvan een aantal betrekking hebben op de geluidshinder bij het opstijgen en landen. In de praktijk voerden de autoriteiten al bijna de helft van de 130 richtlijnen uit het witboek voor de luchtvaart van december 2009 uit.

Alle we alle vervoerwijzen samen beschouwen, worden de Australische

instanties geconfronteerd met de uitdagingen als gevolg van de groei van de buitenlandse handel en het steeds drukkere nationale transport. Om die uitdagingen aan te gaan, doet de Australische overheid uitdrukkelijk een beroep op internationale knowhow. Zowel voor het maritieme transport als voor de andere transportwijzen zal de Belgische expertise zonder enige twijfel haar weg vinden in Australië.

Zakenkansen voor Belgische ondernemingen

Treinen, aanleg van hogesnelheidslijnen, metrolijnen, beheer van stadsverkeer, parkings, tolvoorzieningen op autosnelwegen, modernisering van de luchthavens, de havens, de vloot aan vliegtuigen en schepen, baggeren, aanleg van pijpleidingen in de havens, maritieme werken, navigatiesoftware, vernieuwing van de wegeninfrastructuur en de vrachtwagens, bouw van spoor-, rivier- en wegterminals, aanbieden van hoogwaardige logistieke diensten en oplossingen, intermodale transportoplossingen...

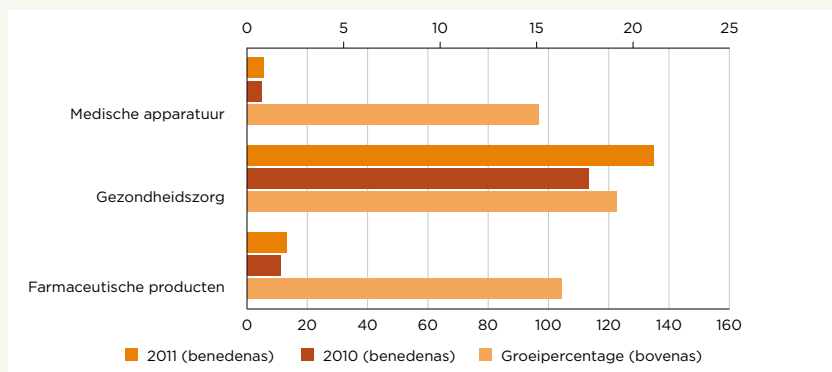
"The performance of our transport system is critical to the international competitiveness of Australian businesses, which are increasingly reliant on transport links to receive inputs and to deliver goods to domestic and global markets."

Anthony Albanese, minister van Infrastructuur en Transport, Nation Building Program, mei 2012

3.3 GEZONDHEIDSZORG

OMVANG VAN DE AUSTRALISCHE MARKT (IN MILJARD COURANTE USD)
EN GROEI, IN %

Bron: Business Monitor International

De gezondheidssector kent sinds een aantal jaren een snelle groei. Tussen 2010 en 2011 zou de sector moeten groeien met 18,6 %. Vooral in het domein van de gezondheidszorg is de vooruitgang het opmerkelijkst. Tussen 2010 en 2011 werd er een groei opgetekend van 19,1 %. Deze subsector is ook de grootste in absolute cijfers, aangezien bijna 87,7 % van de totale uitgaven van de sector bestonden uit uitgaven voor gezondheidszorg.

Op het vlak van biotechnologie is Australië een van de grootste spelers ter wereld. Bijna 49 % van de ongeveer 470 biotechnologische ondernemingen zijn in de gezondheidssector actief. Die bedrijven hebben van Australië de 6e grootste markt voor biotechnologie ter wereld gemaakt. Het land is uitgegroeid tot een uitgelezen bestemming voor de ondernemingen uit de sector in de regio Azië-Stille Oceaan.

De spreiding van de zorginfrastructuur wordt bepaald door de bevolkingsdichtheid in het land. De staat Nieuw-Zuid-Wales beschikt over het meest uitgebreide netwerk, met 399 (private en openbare) ziekenhuizen in werking. Nieuw-Zuid-Wales wordt gevolgd door de staten Victoria en Queensland, met respectievelijk 311 en 276 verzorgingsin-

stellingen. Deze drie staten samen vertegenwoordigen bijna 3/4 van de 1.326 ziekenhuizen die het land telt.

In oktober 2011 heeft het ministerie van Gezondheid en Vergrijzing 48 geneesmiddelen toegevoegd aan de lijst van producten die worden gesubsidieerd om de prijs ervan te beperken. Deze maatregel heeft betrekking op bijna 160.000 patiënten per jaar en getuigt van de steun van de regering aan de sector. Dankzij de verschillende beleidsmaatregelen ten voordele van de sector is het land duidelijk uitgegroeid tot een van de meest aantrekkelijke van Azië. Ook de recente hervorming van de gezondheidszorg, die in augustus 2011 door het parlement werd goedgekeurd, geeft de sector sterke impulsen. De hervorming heeft onder meer als doel:

- » 19,8 miljard USD vrij te maken voor de modernisering en de uitbouw van het net van openbare ziekenhuizen de komende 10 jaar en de wachttijden op de spoeddiensten van de Australische ziekenhuizen aanzienlijk in te korten;
- » een snelle toegang te verzekeren tot chirurgische verzorging voor alle patiënten;

- » de informatie over de prestaties van de ziekenhuizen en hun plaatselijke afdelingen openbaar te maken om zo de Australische patiënten beter te informeren;
- » het aandeel van de lokale gemeenschappen en praktiserende artsen in de lokale diensten te verhogen;
- » het systeem van de eerstelijnszorg via de oprichting van lokale afdelingen te verbeteren.

De verkoop van geneesmiddelen wordt sterk ondersteund door het "Pharmaceutical Benefits Scheme" dat wil waarborgen dat elke Australiër zich de vereiste geneesmiddelen tegen een redelijke prijs kan aanschaffen. Dat plan heeft betrekking op bijna 600 soorten geneesmiddelen, wat de ondernemingen uit de sector een grote afzetmarkt biedt. In het jongste rapport van Business Monitor International staat Australië helemaal bovenaan de rangschikking, voornamelijk dankzij de omvang van de markt, de structuur ervan en de geringe commerciële risico's die worden gelopen. Australië staat in de ranking voor Japan, China en Zuid-Korea.

Hoewel Australië over spitstechnologische productiecapaciteiten beschikt, blijft het land een netto-invoerder van farmaceutische producten en medische apparatuur. Om zijn industrie te moderniseren en de kwaliteit van de zorgverstrekking te verbeteren, heeft het land nood aan buitenlandse productie-infrastructuur en knowhow. De Australische regering heeft goed begrepen hoe belangrijk de sector voor zijn economie is en richtte in 2009 een fonds voor investeringen in zorginfrastructuur op, het "Health and Hospital Fund". Dat fonds keerde in de periode 2009-2010 bijna 3,2 miljard USD uit. Het beschikte over een budget van 1,8 miljard USD om de zorginfrastructuur in 2011 te moderniseren.

Medische apparatuur

(in miljoen USD)	2010	2011	2012 (prognoses)	2013 (prognoses)
Omvang van de markt	3.6	4.1	4.3	4.5
Lokale productie	1.7	1.9	2.0	2.1
Uitvoer	1.4	1.6	1.7	1.8
Invoer	3.3	3.8	4.0	4.2

Bron: U.S. Commercial services

Australië oogt bijzonder veelbelovend voor internationale fabrikanten van medische apparatuur en vertegenwoordigt iets meer dan 2 % van de wereldmarkt voor dat type van producten. Omwille van de grote technologische vooruitgang vereist de Australische gezondheidszorg de beste uitrustingen. Zowel de private als de publieke ziekenhuizen zijn dus verplicht een beroep te doen op buitenlandse ondernemingen om te kunnen beschikken over alle materiaal dat ze nodig hebben.

De interessantste mogelijkheden biedt het domein van de ouderdomsziekten. Diabetes, cerebrovasculaire accidenten, ischemische colitis en longaandoeningen zullen toenemen als gevolg van het zittende bestaan van de bevolking en de hogere levensverwachting. De komende jaren zal er steeds meer vraag zijn naar medische apparatuur die wordt gebruikt om die aandoeningen te bestrijden.

"The Government is committing \$2.2 billion over five years for mental health reform, including \$1.5 billion in new measures through the 2011-12 Budget package. The reforms will provide more and better coordinated services for people with severe mental illness, and more prevention and early intervention for children and young people. They will strengthen primary care to ensure services are targeted at those most in need, such as people living in low income areas, rural and remote areas and indigenous communities."

Tanya Plibersek, minister van Gezondheid, jaarrapport 2010-2011 van het ministerie van Gezondheid, 2011

Zakenkansen voor Belgische ondernemingen

Medische beeldvorming, uitrustingen voor onderzoek en diagnose buiten de medische beeldvorming, allerlei medische uitrustingen, maar in het bijzonder die voor (cardio)vasculaire aandoeningen, diabetes, ischemische colitis, longaandoeningen, diagnose-oplossingen, thuiszorg, toepassingen van informatie- en communicatie-technologieën in de gezondheidszorg, bio-informatica, vaccinologie, gepersonaliseerde geneeskunde, productie en distributie van farmaceutische producten, met name van weesgeneesmiddelen, antidepressiva en nieuwe therapieën tegen kanker en mentale aandoeningen, partnerschappen voor biotechnologisch onderzoek, kwaliteitsvolle universitaire centra, rode biotechnologie...

RECENTE SUCCESVERHALEN

Naast de vele contracten die de firma's Jan De Nul en Deme reeds binnenhaalden, krijgt u hierna drie voorbeelden van recente succesverhalen van Belgische ondernemingen in Australië.

BESIX GROUP

SECTOR: BOUW EN INFRASTRUCTUUR

BESIX Group is een van de grootste Belgische groepen voor de constructie van gebouwen, infrastructuur, milieuprojecten en industriële projecten. BESIX exploiteert ook steengroeves, doet aan facility management, ontwikkelt vastgoed en beheert concessies. De groep profileert zich als een "multi service group", van de ontwerpfase tot de verwezenlijking en de exploitatie. In 2011 realiseerde de BESIX-groep een omzet van 1,71 miljard euro. BESIX Group telt ongeveer 18.000 medewerkers in 17 landen, op 4 continenten.

BESIX S.A., het grootste filiaal, biedt zijn diensten aan tijdens de verschillende fases van bouwprojecten. Naast de activiteiten van BESIX en de andere filialen van de groep (Cobelba, Jacques Delens, Socogetra, Vanhout, Wust, Franki Foundations Belgium, BESIX Park, Lux TP, West Construct) in de Benelux en Frankrijk is de groep ook actief in de rest van Europa, in Noord- en Centraal-Afrika, in het Midden-Oosten (via zijn filiaal Six Construct), in Centraal-Azië en Australië.

In december 2011 ondertekende BESIX, samen met het Australische aannemersbedrijf Thiess, een contract voor de bouw van gecombineerde infrastructuur voor waterkering en infrastructuur voor het lossen van materialen in het raam van het LNG

Wheatstone-project van Chevron in noordwest-Australië. De werken omvatten het ontwerpen en bouwen van een waterkering van 960 m lang en infrastructuur voor het lossen van materialen, waaronder een kaaimuur van 420 m lang.

Niemand twijfelt eraan dat de Belgische knowhow op prijs wordt gesteld in Australië. De stijgende vraag naar kwalitatieve haveninfrastructuur in Australië biedt heel wat zakenkansen voor Belgische ondernemingen in de bouw- en infrastructuursector.

www.besix.com

SOFICO

SECTOR: ICT

Sofico biedt globale softwareoplossingen aan voor bedrijven die actief zijn op het vlak van de financiering en leasing van het wagenpark en fleetmanagement. Sofico kan bogen op meer dan 20 jaar ervaring en wordt beschouwd als een wereldreferentie in het domein van leasing en fleetmanagement.

Het bedrijf werd opgericht in 1988 en breidde zijn activiteiten snel over de landsgrenzen uit. Momenteel telt de firma bijna 110 werknemers. De onderneming is actief in 16 landen in alle uithoeken van de wereld. Sinds de oprichting van het bedrijf zagen drie internationale takken het daglicht. Sofico Services UK en Sofico Services Japan zijn verantwoordelijk voor de activiteiten van de groep in het Verenigd Koninkrijk en Japan. De Australische vestiging, in de buurt van Sydney (North Ryde), vertegenwoordigt de groep in Australië, maar ook in Nieuw-Zeeland.

Sofico Services Australia is actief op het vlak van bedrijfsconsultancy, consumentenondersteuning, software integration en als application service provider (ASP). In al die sectoren kan de groep rekenen op zijn Australische medewerkers. De kwaliteit van de opleidingen, vooral op het vlak van software, wordt immers internationaal erkend.

www.soficoservices.com

SOPURA

SECTOR: VOEDINGSMIDDELENINDUSTRIE

Sopura ontwikkelt sinds meer dan zestig jaar reinigings- en ontsmettingstechnologieën voor de voedingsmiddelenindustrie, brouwerijen en drankenproducenten en ontwikkelt oplossingen voor waterzuivering. Sinds zijn oprichting in 1946 in het Henegouwse Courcelles groeide de groep snel en kon hij internationaal actief worden. Na de eerste verkoopactiviteiten in Europa in 1955 startte het bedrijf in 1981 met de uitvoer naar Afrika. Azië is voor Sopura een markt sinds 1986, terwijl de verkoop aan Rusland en het Gemenebest van Onafhankelijke Staten in 1994 van start ging. De groep telt zes productievestigingen in België, Duitsland, Spanje, het Verenigd Koninkrijk, Chili en Australië.

In 1995 werden de producten van Sopura voorgesteld aan de brouwerij-industrie. De groep was een eerste maal succesvol met een ontsmettend en reinigend product dat wordt gebruikt in de tanks voor gefilterd bier. Hierdoor kon de Foster's-groep aanzienlijke tijdswinst boeken, zijn verbruik van CO₂ en chemische producten beperken en zijn afvalstoffen inperken. Later werden nog andere innovatieve oplossingen op de Australische markt gelanceerd, ten gunste van zowel Sopura als Foster's. Die producten hebben betrekking op reinigingstechnieken, een nieuwe smeertechnologie voor laadinstalla-

ties, alsook vernieuwende toepassingen voor waterzuivering of de beperking van de CO₂-uitstoot.

Sopura Australië werd opgericht in 1997 en fungeert sindsdien als basis voor de verdere uitbouw van de groep in de Aziatische zone. De firma trok er in 2004 een fabricagevestiging op en is vandaag vertegenwoordigd in elke Australische staat. De groep zal zonder enige twijfel de kansen grijpen die de voedingsmiddelenindustrie in Australië te bieden heeft.

www.sopura.com

GEDRAGSCODE

COMMUNICATIE EN RELATIES

- Begroetingen gebeuren met een handdruk. Geef blijk van zelfvertrouwen bij die eerste indruk en houd oogcontact met uw gesprekspartner.
- Bij de eerste ontmoeting richt u zich het best tot uw gesprekspartner met zijn titel, gevolgd door zijn achternaam.

De meeste Australiërs zullen echter snel voorstellen ze bij hun voor- naam aan te spreken. Laat u niet afschrikken door dat gebruik, het is geen blijk van vrijpostigheid. Uw gesprekspartners zullen van u verwachten dat u hetzelfde voorstelt.

- Engels is vaak de enige taal die Australiërs kennen. Ze verwachten dus dat u de taal spreekt. Het kan zijn dat uw gesprekspartners voor u te snel spreken. Aarzel niet om dat probleem even aan te kaarten.
- Toon zelfvertrouwen, maar wees niet verwaand. Arrogantie is een van de karaktereigenschappen die het minst op prijs wordt gesteld in Australië.

VERGADERINGEN

- Men verwacht van u dat u stipt op tijd bent. Ook respect voor termijnen is belangrijk in de Australische zakenwereld.
- U dient uw afspraak lang op voorhand vast te leggen en die afspraak bij uw gesprekspartner een of twee weken voor de datum te bevestigen.
- Australiërs zijn vrij direct in hun manier van zakendoen. Het is niet noodzakelijk dat er een persoonlijke band ontstaat om tot een akkoord te komen.
- Verwacht u aan informele gesprekken in de marge van de vergadering. Die gesprekken zijn belangrijk om de sfeer wat losser te maken.

ONDERHANDELINGEN

- Australiërs verliezen niet graag tijd. Verwacht dat er snel naar de kern van de zaak wordt gegaan. Als u uw bedrijf moet voorstellen, wees dan direct en gebruik bij voorkeur veelzeggende feiten en cijfers.
- Onderhandelingen worden meestal snel afgerond. Uw oorspronkelijke aanbod mag dus niet bijzonder ver van uw einddoel liggen.
- Druk zetten bij onderhandelen zal u geen dienst bewijzen in Australië.
- Geschenken worden op prijs gesteld. Meestal worden ze aan het einde van de vergadering overhandigd, als de zaak beklonken is. Een geschenk dat België of uw streek typeert, is het meest geschikt.

VISITEKAARTJES

- Bij voorstellingen of aan het einde van een gesprek worden vaak visitekaartjes uitgewisseld. Dit gebeurt echter op minder formele wijze dan in andere landen. Neem er dus geen aanstoot aan als uw kaartje snel in een portefeuille verdwijnt, het is geenszins als belediging bedoeld.
- Engels is de enige taal van het land. Voorzie dus kaartjes in die taal.

VARIA

- Vermijd gesprekken over politiek of religie vooraleer u uw gesprekspartner persoonlijk kent.
- Reizen, sport, werk of voeding zijn enkele onderwerpen die door Australiërs tijdens informele gesprekken vaak worden aangesneden.

NUTTIGE ADRESSEN

6.1 IN BELGIË

FLANDERS INVESTMENT AND TRADE (FIT)

Gaucheretstraat 90

1030 Brussel

☎ +32 2 504 87 11

☎ +32 2 504 88 99

info@fitagency.be

www.flandersinvestmentandtrade.com

BRUSSEL INVEST & EXPORT

Louizalaan 500, bus 4

1050 Brussel

☎ +32 2 800 40 00

☎ +32 2 800 40 01

info@brusselinvestexport.be

www.brusselinvestexport.be

AGENCE WALLONNE À L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ÉTRANGERS (AWEX)

Sainteletteplein 2

1080 Brussel

☎ +32 2 421 82 11

☎ +32 2 421 87 87

mail@awex.be

www.awex.be

AUSTRALISCHE AMBASSADE VOOR HET KONINKRIJK BELGIË, HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG EN DE EUROPESE UNIE

Ambassadeur:

ZE Brendan John NELSON

Guimardstraat 6 - 8

1040 Brussel

☎ +32 2 286 05 00

☎ +32 2 231 07 88

austemb.brussels@dfat.gov.au

www.belgium.embassy.gov.au

AUSTRALIA SOCIETY BELGIUM

australiansocietyinbelgium.blogspot.be

aussiesocietybelgium@gmail.com

6.2 IN AUSTRALIË

AMBASSADE VAN HET KONINKRIJK BELGIË IN AUSTRALIË

Ambassadeur:

ZE Patrick Renault
19, Arkana Street Yarralumla
2600 ACT Canberra

☎ +61 2 6273 2502

+61 2 6273 2501

+61 408 862 753

(Gsm - noodgevallen)

☎ +61 2 6273 3392

canberra@diplobel.fed.be

www.diplomatie.be/canberranl

FLANDERS INVESTMENT AND TRADE

Economisch en commercieel attaché:

dhr. Kris Put
Trade and Investment Commissioner,
Flanders Investment & Trade Canberra
3A/120 Giles Street
Kingston 2604 ACT

☎ +61 2 6239 6193

Gsm: +61 410 150 222

☎ +61 2 6239 6187

canberra@fitagency.com

www.flanderstrade.be

BRUSSEL INVEST & EXPORT

Brussel Invest & Export beschikt niet over een eigen economisch en commercieel attaché in Australië. Brusselse ondernemingen die in Australië ondersteuning willen, kunnen zich echter wenden tot de economisch en commercieel attaché van het AWEX Serge WITTOCK of tot Vincent SWINNEN (zie hieronder)

AGENCE WALLONNE À L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ÉTRANGERS

Economisch en commercieel attaché:

dhr. Serge Wittock
Trade and Investment Commissioner,
Walloon and Brussels-Capital
Regions

Gsm: +61 407 353 007

&

dhr. Vincent Swinnen
Senior Trade Officer

Gsm: +61 402 257 185

CANBERRA TRADE OFFICE

3A/120 Giles Street

Kingston 2604 ACT

SYDNEY TRADE OFFICE

Level 6 (Suite 601)

282 Oxford Street

Bondi Junction NSW 2022

☎ +61 2 9389 3381

☎ +61 2 9389 3385

sydney@awex-wallonia.com

www.belgiantrade-australia.org

EUROPEAN AUSTRALIAN BUSINESS COUNCIL

dhr. Jason Collins, C.E.O.

19-29 Martin Place

Level 57, MLC Centre Building

NSW 2000 Sydney

☎ +61 2 9238 6846

☎ +61 2 9238 6842

info@eabc.com.au

www.eabc.com.au

AFVAARDIGING VAN DE EUROPESE UNIE IN AUSTRALIË

18, Arkana Street Yarralumla
ACT 2600 Australia

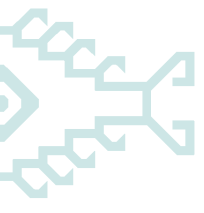
☎ +61 2 6271 2777

☎ +61 2 6273 4445

delegation-australia@eeas.europa.eu

eeas.europa.eu/delegations/australia/index_en.htm

6.3 NUTTIGE WEBSITES

- » Portalsite van het Gemenebest Australië
australia.gov.au
- » Regering van de Staten en Territoria van het Gemenebest Australië
australia.gov.au/about-australia/our-government/state-and-territory-government
- » Portalsite van het parlement van het Gemenebest Australië
www.aph.gov.au
- » Hoogerechtshof van het Gemenebest Australië
www.hcourt.gov.au
- » Centrale bank van het Gemenebest Australië (Reserve Bank of Australia)
www.rba.gov.au
- » Eerste minister van het Gemenebest Australië
www.pm.gov.au
- » Ministerie van Landbouw, Visserij en Bosbouw
www.daff.gov.au
- » Ministerie van Breedbandcommunicatie en Digitale economie
www.dbcde.gov.au
- » Ministerie van Klimaatverandering en Energetische doeltreffendheid
www.climatechange.gov.au
- » Ministerie van Defensie
www.defence.gov.au
- » Ministerie van de Gezinnen, Gemeenschappen en Binnenlandse aangelegenheden
www.fahcsia.gov.au
- » Ministerie van Financiën en Deregulering
www.finance.gov.au
- » Ministerie van Buitenlandse Zaken en Handel
www.dfat.gov.au
- » Ministerie van Gezondheid
www.health.gov.au
- » Ministerie van Immigratie en Staatsburgerschap
www.immi.gov.au
- » Ministerie van Infrastructuur en Transport
www.infrastructure.gov.au
- » Ministerie van de Australische regio's en de Lokale regering
www.regional.gov.au
- » Ministerie van Natuurlijke rijkdommen, Energie en Toerisme
www.ret.gov.au
- » Ministerie van Duurzame ontwikkeling, Leefmilieu, Water, Bevolking en Gemeenschappen
www.environment.gov.au
- » Ministerie van Onderwijs, Werkgelegenheid en Arbeidsbetrekkingen
www.deewr.gov.au
- » Ministerie van Innovatie, Industrie, Wetenschap en Onderzoek
www.innovation.gov.au
- » Bureau der belastingen van het Gemenebest Australië
www.ato.gov.au
- » Bureau voor statistiek van het Gemenebest Australië
www.abs.gov.au

BRONNEN

Flanders Investment and Trade
www.flandersinvestmentandtrade.be

Brussel Invest & Export
www.brusselinvestexport.be

Agence wallonne à l'Exportation et
 aux Investissements étrangers
www.awex.be

F.O.D. Buitenlandse zaken
www.diplomatie.be/canberranl

Nationale Bank van België
www.nbb.be

Central Intelligence Agency
www.cia.gov

Viewswire
www.viewswire.com

World Economic Forum
www.weforum.org

Internationaal Monetair Fonds
www.imf.org

Wereldbank
www.worldbank.org

Organisatie voor Economische
 Samenwerking en Ontwikkeling
www.oecd.org

Eurostat
epp.eurostat.ec.europa.eu

Australian Government,
 Australian Bureau of Statistics
www.abs.gov.au

Australian Government, Department
 of Infrastructure and Transport
www.bitre.gov.au

Australian Government,
 Geoscience Australia
www.ga.gov.au

Australian Government,
 Australian Trade Commission
www.austrade.gov.au

New Zealand Trade and Enterprise
www.nzte.govt.nz

NL EVD Internationaal
www.agentschapnl.nl

Britse economische diensten
www.uktradeinvest.gov.uk

Zwitserse economische diensten
www.osec.ch

Nationale Delcrederedienst
www.ondd.be

Amerikaanse commerciële diensten
www.buyusa.gov

Kwintessential
www.kwintessential.co.uk

Market Access Database
www.doingbusiness.org

Wereldhandelsorganisatie
www.wto.org

» **Agentschap voor Buitenlandse Handel**

Montoyerstraat 3
1000 Brussel
☎ + 32 2 206 35 11
www.abh-ace.be

» **Flanders Investment and Trade**

Gaucheretstraat 90
1030 Brussel
☎ + 32 2 504 87 11
www.flandersinvestmentandtrade.be

» **Brussel Invest & Export**

Louizalaan 500, bus 4
1050 Brussel
☎ + 32 2 800 40 00
www.brusselinvestexport.be

» **Agence wallonne à l'Exportation
et aux Investissements étrangers**

Sainteletteplein 2
1000 Brussel
☎ + 32 2 421 82 11
www.awex.be

Hoewel alles in het werk werd gesteld om nauwkeurige en actuele informatie te geven, kunnen noch het Agentschap voor Buitenlandse handel, noch zijn partners (Flanders Investment and Trade, Brussel Invest & Export en Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers) verantwoordelijk worden gesteld voor fouten, weglatingen en leugenachtige verklaringen. Ze kunnen evenmin verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze studie. Deze studie heeft niet de bedoeling advies te verstrekken.

DATUM VAN PUBLICATIE: OKTOBER 2012

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: MARC BOGAERTS

AUTEUR: FRANÇOIS BRIES

GRAFISCHE VORMGEVING EN UITVOERING: CIBLE COMMUNICATION ([WWW.CIBLE.BE](http://www.cible.be))

GEDRUKT OP PAPIER MET EEN FSC-LABEL